

Kyrkomötet
Kyrkostyrelsens skrivelse 2026:1

Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2027–2029

Kyrkostyrelsen överlämnar denna skrivelse till kyrkomötet.

Uppsala den 10 juni 2026

Martin Modéus

Camilla Asp

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

Kyrkostyrelsens skrivelse om verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2027–2029 präglas även i år av vikten av samverkan och omställning i Svenska kyrkan, samt av de möjligheter Svenska kyrkan har.

Huvuddelen av den nationella nivåns budget innehåller åtaganden och verksamhetskostnader där antingen ansvaret är reglerat i kyrkoordningen eller så är arbetet på annat sätt av stor betydelse för Svenska kyrkan. Därför medger enbart en mindre del av budgeten utrymme för särskilt prioriterade insatser.

Enligt 12 kap. 3 § kyrkoordningen ska kyrkostyrelsen verka för barnets bästa och göra barnkonsekvensanalyser inför beslut, vilket kyrkostyrelsen har genomfört under beredningsarbetet.

Innehåll

1 Förslag till kyrkomötesbeslut.....	3
2 Hoppets evangelium i ord och handling.....	3
3 I den tid som är – med siktet mot framtiden	3
3.1 Utmaningar	3
3.2 Möjligheter för Svenska kyrkan.....	6
3.3 Samverkan med andra.....	10
4 Den nationella nivåns uppdrag	11
4.1 Uppdraget enligt kyrkoordningen	11
4.2 Förändringar i den nationella nivåns arbete	11
5 Målbilder och verksamhetsinriktning.....	13
5.1 Målbilder för den nationella nivån.....	13
5.2 Verksamhetsinriktning för den nationella nivån	13
6 Ekonomi.....	23
6.1 Ekonomiska förutsättningar	23
6.2 Sammanfattning ekonomi	24
6.3 Budgeterad resultaträkning	27
6.4 Ekonomisk plan per uppdrag med undernivåer	30
6.5 Eget kapital och mål för det egna kapitalet.....	34
6.6 Ändamålsbestämda medel.....	34
Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll.....	35

1 Förslag till kyrkomötesbeslut

KsSkr 2026:1

Kyrkomötet beslutar att

1. fastställa inriktning för verksamheten på den nationella nivån,
2. fastställa nettokostnadsram för 2027 till 1 295 miljoner kronor,
3. medge nettoplaneringsram för 2028 till 1 256 miljoner kronor,
4. medge nettoplaneringsram för 2029 till 1 231 miljoner kronor,
5. samt medge kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar för att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan.

2 Hoppets evangelium i ord och handling

Svenska kyrkan är en öppen folkkyrka där evangeliet om Jesus Kristus förenar och skapar gemenskap. Det är en kyrka att känna stolthet över. Gemenskapen rymmer en mångfald av uttryck, tolkningar och livsval och det är alla döptas uppgift att räcka hoppets evangelium genom ord och handling. Ett särskilt ansvar vilar på de som vigts till tjänst, likaså på de förtroendevalda. Tillsammans förkunnas budskapet om tro, hopp och kärlek; om förlåtelse, försoning och nåd, så att fler människor lär känna Jesus Kristus och tar del av evangeliets tröst, livsmod och kraft.

Svenska kyrkan samverkar med andra kyrkor i världen och har en lång tradition av att delta i och bidra till den ekumeniska rörelsen och den världsvida kyrkan. Som kristna har vi ett ansvar för alla människor som skapade till Guds avbild, oavsett religionstillhörighet. Samverkan med andra för tillit och fred, internationell solidaritet och diakoni är uttryck för arbetet för Guds rike och är en del av Svenska kyrkans identitet. Svenska kyrkan eftersträvar ett mer hållbart samhälle såväl andligt och existentiellt som ekonomiskt, ekologiskt och socialt. Dessa hållbarhetsdimensioner integreras i verksamheten på den nationella nivån när den planeras, genomförs och följs upp.

Att vara en del av samhället och att bry sig om sin nästa är en del av kyrkans väsen och kallelse. Det kristna hoppet är utåtriktat och svarar mot det samhälle kyrkan verkar i. Trossamfundens verksamhet efterfrågas alltmer, inte minst diakoni och själavård, samt som röst i det offentliga kultur- och samhällssamtalet. Likaså efterfrågas Svenska kyrkans värdegrund, bidrag och engagemang i det offentliga rummet och som samhällsaktör. Svenska kyrkan har en rikstäckande närvaro och en bred kontaktyta genom församlingarna, men tillgängligheten behöver förbättras så att den möter människors sätt att kommunicera idag. Avgörande för framtiden är att evangeliet förkunnas i ord och handling så att den kristna tron får större plats i människors liv för upprättelse och befrielse.

3 I den tid som är – med siktet mot framtiden

3.1 Utmaningar

Vi lever i en värld av oförutsägbarhet och det finns en stark tillbakagång för demokratin i stora delar av världen. Vi befinner oss i en allvarlig och oroväckande utveckling med ett säkerhetspolitiskt paradigmskifte med utdragna och eskalerande konflikter. Det försämrade säkerhetsläget i världen med olösta konflikter innebär ett stort lidande för människor som lever i krigens absoluta närhet och för de som tvingats lämna sina hem och nära relationer och fly.

Det pågår ett anfallskrig i vårt närområde och den regelbaserade världsordningen är på väg att upplösas. Rysslands invasion av Ukraina har påverkat säkerheten i Europa och hybridkrigföring i vår del av världen innebär att vi inte längre lever i ett

fredat land. Sedan senaste presidentskiftet i USA pågår en nedmontering av demokratiska institutioner där och ett flertal betydelsefulla FN-organ har lämnats. De långsiktiga konsekvenserna av de förändringar som pågår i världen, bland annat genom de hittills snabba och oförutsägbara utspelen från presidenten i USA, är idag svåra att förutspå. Den protektionism som också utvecklats och som sprids i resten av världen kommer att göra många människor till förlorare och mänskliga rättigheter utmanas.

Många människor lever under förtryck, väpnade konflikter och naturkatastrofer, ofta orsakade av klimatförändringar. Behovet av humanitära insatser ökar och parallellt pågår drastiska omvärldsförändringar med minskad vilja att upprätthålla nuvarande biståndsmål och alla större biståndsländer har sänkt sitt bistånd, ofta med hänvisning till ökade försvarsutgifter. Konsekvenserna av detta är oöverblickbara och riskerar att decennier av utveckling, exempelvis inom hälsoområdet, omintetgörs. Därtill har redan det indragna amerikanska biståndet påverkat andra länders biståndsinsatser då deras bistånd hittills bidragit till nödvändig infrastruktur i de berörda biståndsländerna. Det är dock hoppfullt att allt fler människor väljer att stödja Act Svenska kyrkan genom att bli givare trots många länders minskade intresse för att upprätthålla ett högt bistånd. För Svenska kyrkans partner globalt innebär situationen ändå en ökad osäkerhet om hur stödet till deras arbete ska se ut i framtiden och Act Svenska kyrkan tvingas arbeta under mycket osäkra förutsättningar.

Globala ödesdiga klimatförändringar, alltmer tilltagande, är en realitet och de fatigaste drabbas dessutom först och hårdast. Det globala klimatarbetet saknar för tillfället genomslagskraft och vi ser få tecken på verklig kursändring, snarare en tillbakagång i arbetet trots att det krävs omedelbara och kraftfulla åtgärder från alla länder för att stoppa den negativa utvecklingen.

Även om det råder stabila förutsättningar i Sverige har situationen i landet förändrats. Den förhöjda terrorhotnivån och den organiserade brottsligheten som breder ut sig, med bland annat cyberangrepp och gängkriminalitet, är ett växande hot mot säkerheten. Arbetslivskriminaliteteten är också en oroande trend som vinner terräng, vilket kan drabba Svenska kyrkan, exempelvis genom sitt stora fastighetsbestånd i kontinuerligt behov av underhåll och reparationer. Ett annat exempel är det omfattande skogsbestånd som Svenska kyrkan förvaltar och som kan dra till sig företag med svårkontrollerade affärsupplägg med flera underleverantörer, motsvarande byggnadsbranschen.

Det pågår också ett aktivt undergrävande av tilltron till vetenskap och oberoende journalistik i hela världen. Frågan om sant och falskt har förvandlats till en fråga om tyckande, där klimatförändringarna är ett talande exempel. Genom sociala medieplattformar och artificiell intelligens har desinformation och propaganda etablerats i det offentliga samtalet och populistiska, auktoritära och antidemokratiska krafter har vuxit sig starka. Missnöje paketeras i ett främlingsfientligt, nationalistiskt, klimatförnekande och konspiratoriskt språkbruk och polariseringen växer. Likaså råder ett allt hårdnande debattklimat med oförsonliga tongångar och kunskapsförakt. Påtryckningar, hot och attacker mot oppositionella och civilsamhällets organisationer är vanligt i många länder, liksom hårdare restriktioner för massmedia. Kristna och andra religionsutövare är utsatta och förföljda på många platser i världen och religionsfrihetens villkor försämrats. Hatet mot människor av annan tro eller kulturell identitet breder ut sig, särskilt antisemitism och antimuslimsk rasism.

Värderingsförskjutningar kommer ofta smygande och gränser i det privata och det offentliga samtalet förskjuts. Vedertagna uppfattningar om moral och etik, jämställdhet och mångfald, människosyn och anständighet omförhandlas och förvrids.

Den svenska migrationspolitiken rör sig i en alltmer restriktiv riktning, inte bara inom asylområdet, utan även gällande anhöriginvandring, arbetskraftsinvandring och

medborgarskap. En tydlig förskjutning pågår från permanenta till tillfälliga uppehållstillstånd och rättigheter, samt retroaktiva återkallelser av tillstånd och beslut. Detta är en utveckling som utmanar principen om rättslig stabilitet och förutsägbarhet. Det finns en växande oro bland människor som flyttat till Sverige samt bland deras vänner och kollegor när den grundläggande rättssäkerheten försvagas. Möjligheten för familjer att återförenas och leva tillsammans försvåras alltmer. En långvarig separation mellan barn och föräldrar riskerar att påverka barns hälsa och utveckling negativt, vilket i förlängningen riskerar att hämma den integration som den nuvarande migrationspolitiken eftersträvar.

Den globala ekonomiska tillväxten är ojämnt fördelad mellan och inom länder, även i Sverige. Vi lever i en ekonomisk osäkerhet och välfärden är satt under ekonomisk press. Många hushåll i Sverige påverkas av en ansträngd ekonomisk situation, och särskilt unga och utrikesfödda drabbas när arbetsmarknaden försämras i Sverige. Det finns en samhällsutmaning med fördjupade klyftor och ökad segregation mellan olika socioekonomiska grupper, etniska grupper, generationer och regioner. Ofrivillig ensamhet, oro över ekonomi och krig, stress och depression är något som ökar i Sverige. Psykisk ohälsa är något som det lyckligtvis talas allt öppnare om i det svenska samhället och unga människor som varken arbetar eller studerar är en särskild riskgrupp.

Parallellt med den sorgliga utveckling som pågår inom många områden intresserar sig allt fler människor i olika åldrar för tillvarons existentiella dimensioner och många känner igen det kristna i sin andlighet. Detta märks inte minst i det offentliga kultur- och samhällssamtalet som blivit mer positivt utforskande i sin framtoning. Genom de kyrkliga handlingarna, diakonin och kyrkans kultur- och musikliv är Svenska kyrkans kontaktyta med befolkningen som helhet fortsatt stor, även om många saknar djupare kunskap om och förtrogenhet med kristen tro och tradition. Det finns också tecken på att ungdomar i Sverige är nyfikna på Jesus och på kristen tro. Det verkar vara Svenska kyrkan och den katolska kyrkan som främst får ta emot de unga sökande men också unga som redan är övertygade i sin tro. Detta faktum bekräftas av flera församlingar som sett ett ökat intresse från yngre som vill delta i konfirmandarbetet och fler ungdomar som firar gudstjänst.

Kostnadsökningar är ett samhällsbekymmer som påverkar de allra flesta sektorer i Sverige. Många församlingar kommer också att tvingas göra märkbara ekonomiska anpassningar de närmaste åren, särskilt de församlingar som redan har ett högt uttag av kyrkoavgiften. Den kyrkoantikvariska ersättningen har höjts med 30 miljoner kronor, samtidigt har de senaste årens inflation drivit på kostnaderna för kyrkobyggnadsunderhållet och församlingarna tvingas bidra procentuellt betydligt mera än tidigare. För att klara fastighetsförvaltningen långsiktigt krävs också en tydligare bild av den eventuella underhållsskuld som råder. Uteblivet underhåll kan ge permanenta skador på det kyrkliga kulturarvet och uppskjuten vård av fastigheter är ofta att likställa med ökade kostnader.

Det finns församlingar som kommer att klara verksamheten ekonomiskt bra under flera år, men många församlingar är redan nu tvungna att minska sin personal eller göra andra nedskärningar som påverkar arbetet med den grundläggande uppgiften. När nu yngre söker sig till konfirmandarbetet och gudstjänster, är detta något som församlingarna ska känna glädje och stolthet över, men de behöver samtidigt säkra resurser för att möta denna nya situation.

Samhällets genomgripande digitalisering har inneburit ett digitalt språng även för Svenska kyrkan. Digitalisering är både en möjlighet och en utmaning för hela sam-

hället och Svenska kyrkan behöver följa med i denna utveckling. Framstegen för artificiell intelligens inom alla sektorer i hela världen påverkar samhällen och individer för all framtid.

3.2 Möjligheter för Svenska kyrkan

Förvaltare av det kristna kärleksbudskapet

I en tid av ökad polarisering i samhället och framväxt av auktoritära och populistiska rörelser växer behovet av sammanhållande krafter som värnar mänsklighetens samhörighet och respekten människor emellan. Svenska kyrkan har en viktig uppgift i att vara en hoppfull kyrka, och som Jesus, i ord och handling förespråka en gemenskap bortom etnicitet, kön och samhällsklass. Värderingar formas i möten mellan människor och kyrkan behöver därför förvalta och vidareutveckla sina mötesplatser där människor med olika bakgrund kan mötas.

Svenska kyrkan ska verka för social hållbarhet i Sverige och globalt, för saklighet och för förtroende människor emellan samt till våra demokratiska institutioner. Svenska kyrkan behöver även verka för tillit internt och för tilltro till andra organisationer med goda avsikter. Genom att främja möten och delaktighet mellan människor och värna det demokratiska samtalet i det offentliga rummet odlas hopp och livsmod.

Som förvaltare av det kristna kärleksbudskapet har Svenska kyrkan ett ansvar att vara röstbärare för människor som hamnat i kläm. Svenska kyrkan har en särskild kallelse att värna de utsatta och att oförtröttligt arbeta mot alla former av förtryck. Den kristna utgångspunkten handlar om att tala om och verka för det omistliga och icke-förhandlingsbara människovärdet och att vara en motkraft när demokratin förflackas och mänskliga rättigheter utmanas.

Svenska kyrkan förvaltar en lång tradition av ekumenik och religionsdialog som utgör en motståndskraft mot splittring och fientlighet. I tider av oro blir ekumenisk samverkan allt viktigare och Svenska kyrkan behöver därför verka konstruktivt i ekumeniska organisationer på samtliga nivåer i Sverige, i Europa och globalt. Med sin betoning på det respektfulla samtalet kan Svenska kyrkan fungera som ett alternativ till populismens förenklningar och svartvita världsbild.

Det stöd som förmedlas genom Act Svenska kyrkan, såväl till Ukrainas folk som till människor i Gaza och till andra delar av världen är omistligt. Act Svenska kyrkan samverkar med andra trossamfund, kyrkliga organisationer och civilsamhällesorganisationer som strävar efter att möta behoven på plats. Parallellt bidrar Act Svenska kyrkan med stöd till utvecklingsarbete och stöd för social hållbarhet i de länder och regioner där Svenska kyrkan har samarbeten. Tillsammans med andra bedriver Svenska kyrkan även ett påverkansarbete gentemot Sveriges riksdag och svenska myndigheter, liksom gentemot EU och FN om hur Sveriges roll i världen ska utformas.

Enbart en liten del av de människor som av olika anledningar flyr från sina hemländer har tagit sin tillflykt till Sverige. Svenska kyrkan och resten av civilsamhället spelar en viktig roll i att möta både de människor som bott en längre tid i Sverige och de som vistas här en kortare tid. En förutsättning för ett stabilt och jämlikt samhälle är att integrationen lyckas och att de människor som etablerat sig i Sverige ska kunna känna tillit till myndigheter och grannar. Det är en möjlighet för Svenska kyrkan att göra skillnad för människor i vår närhet.

Politik handlar i vid mening om det som hör till det allmänna livet och om hur samhället ska organiseras. I denna mening är Svenska kyrkan en integrerad del av det politiska landskapet såväl i rollen som makthavare och som institution. Men kyrkans röst formuleras inte utifrån en specifik intressegrupps perspektiv utan med de utsattas bästa för ögonen. Här är Jesu ord i bergspredikan vägledande för ett politiskt engagemang som inte bottnar i vare sig egenintresse eller agg mot andra, utan i kärleken till nästan: ”Allt vad ni gjort för en av dessa mina minsta bröder, det har ni gjort för mig.” Det handlar om att låta nåden vara levande och om att vara en röst för dem som annars riskerar att inte höras. Kyrkomötet antog hösten 2024 ett uttalande om kyrkans roll i det offentliga rummet som satte riktningen för Svenska kyrkan som en tydlig och aktiv aktör i civilsamhället.

Många människor är idag medvetna om behovet av omställning och är därför engagerade i klimatfrågor. De tilltagande klimatförändringarna går att stoppa om världen vill. *Svenska kyrkans färdplan för klimatet* har under de första etapperna inneburit framsteg inom samtliga målområden. Men för att uppnå klimatneutralitet i Svenska kyrkan måste det strukturerade klimatarbetet fortsätta oförtrutet och kraftigt intensifieras. För närvarande pågår en innovativ samverkan mellan stiftet som utvecklats inom ramen för färdplanen och detta arbete kan bli framgångsrikt. Gemensamma insatser för ett hållbart skogsbruk kan också få betydelse och den nationella nivån arbetar med stöd till stiftet i dessa frågor.

Klimatförändringarna handlar om planetens och mänsklighetens framtid. Svenska kyrkan behöver, med utgångspunkt i en förståelse av världen som Guds okränkbara skapelse, föregå med ett gott exempel under den samhälleliga omställning som är både nödvändig och oundviklig. Klimatkrisens existentiella och andliga dimensioner saknar ofta ett språk i politiska eller mediala sammanhang. Svenska kyrkan torde ha unika möjligheter att möta klimatångest och uppgivenhet, genom sitt förhållningssätt, berättelser om Jesus Kristus som bär och ger mening samt genom handling.

En kraftfull förstärkning av det svenska totalförsvaret pågår med anledning av att säkerheten i Europa försvagats. I arbetet med ett förstärkt civilförsvaret krävs starkt kyrklig beredskap, inte minst för att under höjd beredskap eller krig stärka motståndskraft, ingjuta mod och hopp samt sträva efter fred. Det handlar också om att skydda det rika kulturarvet. Detta kräver nya stödinsatser till stift och församlingar i Sverige.

Svenska kyrkans församlingskraft

Mening, sammanhang och gemenskap har avgörande betydelse för vårt välbefinnande och framtidshopp. Att bli sedd av andra människor, få tala om det som finns under ytan och att få hjälp att be till Gud kan vara avgörande i en människas liv. Församlinglivet kan vara en själavårdande miljö där människor får vara sig själva, både när livet är ljus och när tillvaron tyngs av mörker. Det rika antalet kyrkobyggnader och rymliga fastigheter utgör en naturlig resurs för detta, men även de många möten Svenska kyrkans medarbetare har på andra organisationers arenor.

I tider av osäkerhet och missmod kommer existentiella frågor upp till ytan. Den kristna tron visar på ett hopp som kan frigöra handlingskraft och skapa mening och gemenskap. Tron ger en utgångspunkt för att tolka och hantera det som händer och Svenska kyrkan förvaltar en rik församlingskraft.

I utsatta situationer aktualiseras frågor som rör livets mening, människovärde, trygghet, social rättvisa och ansvar. Den kristna tron stärker människors andliga och existentiella hälsa och kyrkan behöver därför finnas nära människor och i det offent-

liga rummets samtal. Att få människor att känna hopp för framtiden är en av de viktigaste utmaningar Svenska kyrkan har. Svenska kyrkan behöver fortsätta göra skillnad genom diakonala insatser lokalt och vara en profetisk röst i det offentliga samtalet och påverka beslutsfattare för en hållbar samhällsutveckling. Att vi får vara varandras medmänniskor.

Svenska kyrkan bidrar till ökat välmående, genom exempelvis lägerverksamhet för barn och unga, stöd till unga vuxna som kommit till Sverige från andra länder, stöd till äldre eller genom samtalsgrupp för den som mist en nära anhörig. Insatser från ideellt engagerade är av stor betydelse i denna verksamhet med stöd från församlingens anställda medarbetare. De människor som vill bidra ideellt i Svenska kyrkan är en omistlig resurs som behöver tas i anspråk, inte minst alla de som skulle kunna göra skillnad i församlingens närvaro och kommunikation på nätet. Ledare i församlingar behöver göra plats för dessa ideella insatser så att de blir till gagn för församlingens verksamhet, inte bara som avlastande krafter utan ideellt engagerade tillför ovärderlig kompetens och kvalitet samt berikar och stärker församlingslivet.

Svenska kyrkans diakoni kan, utan att ta över myndigheternas ansvar, komma att få allt större betydelse i välfärden. Många diakoner vittnar om hur allt fler människor faller igenom samhällets skyddsnät och behöver olika former av stöd. Det kan handla om stöd vid myndighetskontakter, samtal när någon mår som sämst eller en akut matkasse. Enskilda självårdssamtal, gemenskap med andra människor eller besök från församlingen där man bor eller vistas kan vara avgörande i många människors liv. Den väl etablerade tjänsten Jourhavande präst och den sverigefinska telefonjouren är exempel på Svenska kyrkans bidrag i samhällets suicidprevention. De grova brotten går ner i åldrarna och de ofta unga som i sin tur också är brottsoffer, behöver rymmas i kyrkans diakoni.

Svenska kyrkan har erövrat nya digitala arbetssätt och har etablerat sig som en kyrka även på nätet. Att ta del av gudstjänster på nätet är något som passar många människors sätt att leva och möter den längtan efter bön och andra former för kyrklig gemenskap som finns. I en tid när många människor tillbringar stora delar av sin vakna tid på nätet, tar intryck och får kunskap därifrån, kommunicerar och har ett socialt liv där, behöver Svenska kyrkan ytterligare stärka sin närvaro i digitala kanaler.

Därför behöver förtrogenheten med digitala miljöer förstärkas i flera församlingar, för att öka tillgängligheten och för att möta människor där de befinner sig och på det sätt de vill kommunicera. Det behövs medarbetare, anställda och ideellt engagerade som har förmåga och som vill kommunicera digitalt, särskilt med den yngre generationen i ett viktigt skede av livet när behovet av livstolkning ofta är som störst och värderingar för framtiden formas. Detta förringar inte behovet av fysiska mötesplatser för unga, som är fortsatt stort. Samtidigt finns ett digitalt utanförskap hos människor som av olika skäl inte följer med teknikutvecklingen, som kyrkan behöver förhålla sig till.

Kraven på dataskydd och informationssäkerhet ökar parallellt och det finns nya risker att hantera för individer och organisationer. Det behövs krafttag för att skydda sig från cyberangrepp. Samverkan inom det administrativa området bidrar till ökat skydd för dataintrång och för att obehöriga ska komma åt kyrkans känsliga personuppgifter. Kunskap är ett av de viktigaste motmedlen mot brottslighet, såsom arbetslivskriminalitet. Det finns därför skäl att vara noga vid upphandlingar och vara medveten om att ett företag bakom en fasad av legal verksamhet och goda strukturer kan ha delar av sin verksamhet i den svarta ekonomin.

Svenska kyrkans ekonomiska situation är en spegel av samtiden, då intäkterna i hög grad bygger på medlemmarnas sysselsättningsgrad och lönenivåer. Samtidigt på-

verkas utgifterna i hög grad av kostnadsläge och lönenivåer. Om kunskapen om kyrkans breda verksamhet och dess betydelse ökar, kan intresset växa ytterligare, antingen genom att man blir medlem, stannar kvar som medlem eller att man söker sig till en församlingsgemenskap. Därför är det av stor vikt att genom fortsatt strukturerad kommunikation öka synlighet och förståelse för vad Svenska kyrkan är och gör. Svenska kyrkan når ett stort antal människor och en stor del av befolkningen tillhör redan Svenska kyrkan. Förmågan att motivera medlemskap kommer att ha avgörande betydelse för framtiden. Likaså är frågan om Svenska kyrkans tillgänglighet samt gudstjänst- och verksamhetsformer av stor vikt. Om människor får en tydligare bild av vad Svenska kyrkan är och gör och upplever kyrkan som meningsfull och möjlig att engagera sig i, vill troligtvis fler stanna kvar som medlemmar eller träda in. Detta gäller både unga och äldre.

Svenska kyrkan har på samtliga nivåer också ett ansvar att förvalta intäkter från medlemmarna väl. Detta innebär att vi måste hushålla med våra gemensamma resurser och samverka så att kraften ägnas åt den grundläggande uppgiften. Här har den nationella nivån ett särskilt uppdrag att underlätta för församlingarna.

Den nationella nivån ska bidra till att församlingarna kan vara den församlingskraft som är möjlig att vara, genom att avlasta administrativa bördor och stödja församlingens utveckling.

Barn och unga här och nu

Barn och unga är viktiga här och nu, men är även morgondagens vuxna i den kyrka som vi lägger grunden för idag. Barn har rätt till andlig utveckling och barns sätt att se, uppleva och tänka om världen berikar även kyrkans verksamhet. Svenska kyrkan måste bereda plats och ta tillvara barns och ungas perspektiv och erfarenheter i gudstjänster och övrigt församlingssliv. Då samhället ständigt förändras växer varje generation upp under olika omständigheter och därför behöver medarbetare i Svenska kyrkan förstå och möta barn och unga utifrån den tid och verklighet som de lever och uttrycker sig idag.

Den nationella nivån fortsätter att stödja och samarbeta med Svenska Kyrkans Unga. Grunden för samarbetet är vikten av att stärka och ta tillvara barns och ungas delaktighet i Svenska kyrkan och stödja församlingens utveckling. Den nationella nivån ska verka för att barn och unga ges möjlighet till fördjupning och att växa i tro och ansvar inom ramen för Svenska kyrkans verksamhet. Likaså sträva efter att barns och ungas röster ska bli hörda och att deras utrymme, rättigheter och inflytande stärks i samhället.

Svenska Kyrkans Unga kommer att få ett utökat ekonomiskt bidrag, enligt avtal. Det är också angeläget att stift och församlingar lägger resurser på barn- och ungdomsarbetet och samarbetar med distrikt och lokalavdelningar i Svenska Kyrkans Unga, så att de barn och unga som vill upptäcka och dela kristen tro på sina villkor kan samlas. I och med den ökade öppenheten och intresset för kristen tro bland unga kan många församlingar behöva omfördela sina personella och ekonomiska resurser till förmån för barn och unga.

Kyrkostyrelsen har genomfört en barnkonsekvensanalys i beredningsarbetet av innehåll i denna skrivelse.

3.3 Samverkan med andra

Att liera sig med goda krafter är avgörande för genomslagskraft i den tid som är. Det handlar både om att samverka med andra aktörer i samhället som att samverka internt i Svenska kyrkan. Med siktet inställt på framtiden.

För Svenska kyrkan är det naturligt att samverka med andra trossamfund och med andra organisationer, inte minst lokalt. Förutom att verksamheten berikas av de perspektiv som tillkommer i samarbeten med övriga samhället, bidrar samverkan med andra aktörer till att Svenska kyrkan kan göra mera med ökad genomslagskraft. När trossamfund och civilsamhällets övriga organisationer verkar tillsammans stärks samhällsgemenskapen. Det finns många goda exempel på när trossamfund, ungdoms- och minoritetsorganisationer, idrotts- och fritidsorganisationer och andra folkrörelser bryter ny och viktig mark tillsammans. Svenska kyrkan på nationell företrädnivå samverkar ofta med andra organisationer i exempelvis policyarbete och påverkansarbete och lokalt är det ofta naturligt att kroka arm i lokala angelägenheter. Många av de utmaningar som Sverige stått inför historiskt har bearbetats och övervunnits genom människors engagemang i idéburna organisationer.

När flera organisationer samarbetar ökar också möjligheten för ekonomiskt stöd från både svenska och utländska myndigheter och institutioner och från EU-organ. Den nationella nivån och stiftens kan göra gemensam sak och ansöka och erhålla externa medel tillsammans. Genom åren har stift också sökt ekonomiska medel från myndigheter och EU på egen hand eller i samarbete med andra stift. Även i det internationella arbetet är samverkan med andra en förutsättning för genomslagskraft.

Att vara en samverkande kyrka blir alltmer angeläget inom både främjandeuppdraget och den administrativa verksamheten, både för att öka kvaliteten och för att tillvarata och dela på resurser. Kompetensförsörjningen är en utmaning för Svenska kyrkan och konkurrensen om välutbildade medarbetare inom flera verksamhetsområden hårdnar, vilket även detta talar för fördjupad samverkan internt. Gemensamma administrativa lösningar kan på sikt skapa förutsättningar för församlingen att frigöra resurser för den grundläggande uppgiften, samtidigt som professionaliteten ökar och sårbarheten minskar i den administrativa hanteringen.

Frågan om ökad stiftssamverkan blir alltmer central i Svenska kyrkan av både ekonomiska och kvalitativa skäl, både i den administrativa verksamheten och i stiftens främjandeuppdrag. Flera stift krockar redan arm inom olika verksamhetsområden, men detta behöver stärkas ytterligare och utvidgas för en långsiktigt hållbar kyrka. Minskade intäkter ställer högre krav på planering av hur de samlade resurserna i Svenska kyrkan ska användas. Svenska kyrkan i sin helhet behöver utveckla nya arbetsformer, prioritera, besluta om vad som ska bevaras och vad som ska lämnas samt identifiera vad som behöver utvecklas. Det krävs ansvarsfulla och genomtänkta insatser, så att Svenska kyrkan kan fortsätta vara en relevant och öppen folkkyrka som räcker evangelium i ord och handling och dagens förtroendevalda i Svenska kyrkan behöver agera nu för att Svenska kyrkan ska få så bra förutsättningar som möjligt i framtiden.

4 Den nationella nivåns uppdrag

4.1 Uppdraget enligt kyrkoordningen

Svenska kyrkans uppdrag uttrycks i kyrkoordningens beskrivning av församlingarnas syfte, ”Att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas”. Evangeliet om Jesus Kristus är fundamentet för detta, gemensamt för hela den världsvida kyrkan.

Den nationella nivåns bidrag utgör insatser som ska underlätta för de pastoral nivåerna och bidra till en långsiktigt hållbar kyrka. Den nationella nivån är en sammanhållande kraft i Svenska kyrkan och tar ansvar för trossamfundets gemensamma angelägenheter, förutsättningar och utveckling och för gemensamma intressen och funktioner. Svenska kyrkans nationella nivå bidrar också i sin företrädarroll tillsammans med andra goda krafter i det svenska samhället och internationellt till en hållbar samhällsutveckling.

Den nationella nivån stödjer arbetet i stift och församlingar utifrån de olika uppdragen i kyrkoordningen. Samtliga uppdrag är nära sammankopplade och ömsesidigt förstärkande och har här sammanfattats till fyra övergripande uppdrag:

- ◆ Stöd till stiftet för utveckling av församlingslivet
- ◆ Företräderskap
- ◆ Stöd till god förvaltning
- ◆ Inomkyrklig reglering, inklusive utjämning

4.2 Förändringar i den nationella nivåns arbete

Det är angeläget att församlingarna har tillräckligt med resurser för att kunna lägga sin tid på att människor ska lära känna och följa Jesus Kristus och få ta del av evangeliets tröst, livsmod och kraft. Att människor ska känna sig välkomna och inkluderade i Svenska kyrkan och att kyrkan är en plats för alla och möter de behov som finns hos människor idag. Det är därför nödvändigt att i praktiken renodla de tre nivåernas uppgifter enligt kyrkoordningen, så att församlingarnas resurser i första hand används till församlingens grunduppdrag: fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Stiftet och den nationella nivåns insatser behöver noga övervägas så att de bättre motsvarar de uppdrag som respektive nivå har enligt kyrkoordningen och att de även finansieras därefter. Den bredd av sakfrågor inom vilka kyrkostyrelsen idag ger stöd i stiftens främjandeuppgift till församlingarna behöver minska i samarbete med stiftet. Kyrkostyrelsen behöver tillsammans med stiftsstyrelserna identifiera vilka uppgifter som ska vara den nationella nivåns prioriterade insatser till stöd för stiftet och hur samarbetet mellan stiftet och den nationella nivån ska utvecklas. Inriktningen är att den verksamhet som endast kan eller som bedrivs bäst av den nationella nivån i Svenska kyrkan ska utföras på den nivån, exempelvis psalmboksarbete och samordning av informationssäkerhetsarbete. Medan den största delen av främjandet huvudsakligen ska hanteras av stiftet.

Administrativa tjänster till andra delar av Svenska kyrkan

Det pågår stora förändringar i den nationella nivåns verksamhet och ekonomi efter tidigare beslut i kyrkomötet. Som en konsekvens av nytt arbetssätt tjänstgör en allt större del av de anställda vid den nationella nivån från andra orter än Uppsala. Fullt

utbyggd ekonomiservice innebär ytterligare medarbetare som arbetar med ekonomi på den nationella nivån, men för trossamfundet kan det totala antalet medarbetare som arbetar med ekonomi minska. Både Svenska kyrkans löneservice och ekonomiservice utgör en principiell förändring i den nationella nivåns arbetssätt, genom att arbetsuppgifter utförs som en tjänst till andra delar av Svenska kyrkan. Likaså utgör Svenska kyrkans it-infrastruktur med support och förvaltning samt insatser för medlemsutveckling ett stort ansvar för den nationella nivån.

Genom att den nationella nivån tar detta ansvar innebär detta parallellt lättnader av omfattningen av administrativa arbetsuppgifter för församlingar och pastorat samt att det givetvis stärker informationssäkerheten för Svenska kyrkan som helhet. Kyrkostyrelsen följer noga att dessa effekter uppnås.

Det finns idag en ökad förståelse för digitala redskap som stöd i kärnverksamhet liksom för gemensamma it-lösningar och administrativa system. Krismedvetenheten både vad gäller församlingens ekonomi och informationssäkerhet har fått genomslag och allt fler understryker vikten av att hushålla med Svenska kyrkans samlade resurser och att öka professionaliteten. Utvecklingen behöver fortsätta enligt tidigare beslut i kyrkomötet men samverkansvinsterna präglas för närvarande av osäkerhet på grund av en långsam anslutningstakt genom den frivillighet som präglar tjänsterna samt även i viss mån den nationella nivåns mottagarkapacitet.

Fullfölja redan påbörjade insatser

Kyrkostyrelsens uppdrag har förändrats och utökats sedan relationsförändringen med staten år 2000 och sedan dess genom kontinuerliga beslut i kyrkomötet. Den nationella nivåns verksamhet präglas av omfattande utvecklingsarbeten inom flera områden till stöd för stiftet. Genom årligen tillkommande kyrkomötesbeslut om nya åtaganden har kyrkostyrelsens ansvar successivt ökat.

Kravet på att kostnader inte får öka på den nationella nivån samt kravet på en ekonomi i balans är svårt att förena med den mängd nya uppdrag som tillkommer från kyrkomötet varje år och som kyrkomötet i vissa fall beslutar ska hanteras skyndsamt. Flera av kyrkomötesuppdragen sträcker sig dessutom över flera år på grund av sin komplexitet. Även om ett uppdrag i formell mening slutredovisas till kyrkomötet och uppfattas som litet i sitt omfång, kan uppdraget medföra fortsatta åtaganden eller innebära permanent handläggning på kyrkokansliet.

De uppdrag som den nationella nivån förväntas genomföra påverkar även stiftet och församlingarna arbetsmässigt och eventuella nya initiativ behöver stå i relation till mottagarnas kapacitet att arbeta med nya uppdrag. Även den nationella nivåns leveranskapacitet måste beaktas liksom det faktum att avkastningen på det gemensamma kapitalet är osäker på grund av det geopolitiska läget. Kyrkostyrelsen bedömer därför att de nya uppdrag som tillkommer innebär bortprioritering av andra insatser samt att ambitionsnivån i utförandet i vissa fall behöver sänkas.

Kyrkostyrelsens bedömning är att en återhållsamhet krävs vad gäller nya uppdrag för att kunna slutföra redan påbörjade uppdrag, samt att konsekvenserna av eventuellt nya uppdrag diskuteras noga i kyrkomötet. Enligt uppgifter i kyrkostyrelsens skrivelse 2026:3 när den överlämnas till kyrkomötet finns 24 oavslutade kyrkomötesuppdrag som ska omhändertas av kyrkokansliet.

5 Målbilder och verksamhetsinriktning

5.1 Målbilder för den nationella nivån

Kyrkomötet fastställde 2018 tre övergripande målbilder som styr den nationella nivåns verksamhetsinriktning idag:

- ♦ År 2030 har vi stärkt förmågan att bidra till ett församlingsliv som möter samtidens utmaningar.
- ♦ År 2030 finns ett starkt engagemang i Svenska kyrkan för ett hållbart samhälle i Sverige och i världen.
- ♦ År 2030 finns effektiv styrning, förvaltning och administration i Svenska kyrkan, så att församlingarna kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag.

Målbilderna är visionära och syftar till att beskriva kyrkostyrelsens ambition på längre sikt och att säkerställa att arbetet på den nationella nivån bidrar till dessa mål. Kyrkostyrelsen har summerat betydelsen av nuvarande målbilder och bedömer att de varit till gagn i vägval och de har utgjort stöd för kyrkostyrelsen vid planering av strategiska insatser och övrig verksamhet.

Kyrkostyrelsen har påbörjat en översyn av målbilderna så att de tar sikte ytterligare längre fram i tid, mot 2040. För att ge utrymme för den nyvalda kyrkostyrelsen att påverka innehållet kommer nya målbilder att presenteras för kyrkomötet först i kommande verksamhetsskrivelse.

Parallellt har ett internt utvecklingsarbete inletts gällande kyrkokansliets interna processer och arbetssätt, för att kvalitetsutveckla insatser och effektivisera verksamhetsstyrningen.

5.2 Verksamhetsinriktning för den nationella nivån

Kyrkostyrelsen har diskuterat utmaningar och möjligheter för Svenska kyrkan och prioriterat insatser från den nationella nivån de kommande tre åren, utifrån kyrkomötets tidigare fastställda verksamhetsinriktning. Utrymmet i denna skrivelse tillåter inte en heltäckande presentation av den omfattande och breda löpande verksamhet kyrkostyrelsen ansvarar för, utan endast några exempel på betydande insatser lyfts fram.

5.2.1 Stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet

Exempel på några större betydande insatser

Kyrkostyrelsen bidrar, i samarbete med stiftens, till att stödja och stärka församlingarnas förmåga att fullgöra sitt grundläggande uppdrag inom flera områden och på olika sätt. Exempelvis genomför och främjar den nationella nivån kontinuerligt omfattande forskning och omvärldsanalys av betydelse för Svenska kyrkan och tillgängliggör den. Den nationella nivån samordnar samhällstjänsten Jourhavande präst och bidrar till utveckling av institutionssjälavården samt ansvarar för Svenska kyrkans gemensamma information och utvecklar den inomkyrkliga kommunikationen på Kornet och webben.

Kyrkostyrelsen ansvarar för Svenska kyrkans gudstjänstböcker. Efter att 233 sånger valts ut bland tusentals förslag i arbetet med ny psalmbok och provsjungits i församlingarna, kommer alla synpunkter att tas omhand och ligga till grund för det fortsatta arbetet med nya psalmer. En inriktning för revidering av 1986 års psalmbok kommer att fastställas under verksamhetsperioden.

Kyrkostyrelsen ansvarar för Svenska kyrkans utbildningsinstitut och profilutbildningarna till diakon, församlingspedagog, kyrkomusiker och präst. Kyrkostyrelsen kommer att hantera förslagen från utredningen om Svenska kyrkans prästutbildning

och ska efter ett beslut i kyrkomötet förra året även utreda möjligheten för en alternativ utbildningsväg till präst i Svenska kyrkan.

Det råder brist inom flera profilyrken i Svenska kyrkan. Samtidigt är vetskapen låg bland potentiella medarbetare, om vilka möjligheter som finns i kyrkliga yrken. Flera stift arbetar redan aktivt med kompetensförsörjning och rekrytering, men samverkan mellan stiftet inom detta område behöver stärkas ytterligare. På initiativ av stiftet kommer den nationella nivån att bidra till att stärka den gemensamma förmågan att intressera potentiella medarbetare att söka sig till Svenska kyrkans profilutbildningar. Det är ett långsiktigt arbete som bland annat handlar om att visa på Svenska kyrkan som en attraktiv arbetsgivare där människor ser mening, utveckling och framtid. Stiftet har uttryckt en vilja att agera gemensamt och att nationell nivå samordnar kommunikationsarbetet.

Kyrkostyrelsen har via ärkebiskopen följt hur biskoparna för samtal om deras pastoralteologiska ansvar i sina stift och hur de har identifierat att kristen tro i nästa generation är en angelägen framtidsfråga för Svenska kyrkans församlingar. Biskoparna har bland annat sett att ett stärkt arbete för konfirmander och för unga vuxna kan vara viktiga prioriteringar framåt och de kommer att föra dessa frågor till respektive stift. Under verksamhetsperioden ser kyrkostyrelsen att stiftet kan komma att efterfråga stöd från den nationella nivån som säkerställer ett samlat gemensamt lärande mellan stiftet. Detta återkommer i sådana fall i kommande års skrivelser.

Den omfattande förändringsresan för Svenska kyrkan i utlandet mot en mer långsiktigt hållbar organisation fortsätter och tar sig uttryck i nya samverkansformer. Exempelvis förs samtal med utrikesdepartementet, ambassader och konsulat om möjligheter till ekonomiska bidrag för de samhällsinsatser som utlandsförsamlingar gör. Uppföljning av utlandskyrkans organisationsförändring kommer att ske i kontrollstationer vart fjärde år, med start 2028. En utredning om hur utlandskyrkan, som en angelägenhet för hela Svenska kyrkan, kan erhålla en sammanhållen främjande- och tillsynsuppgift presenteras i slutet på detta år och eventuella förändringar efter remittering ska implementeras.

Färdplan för klimatet

Strävan efter omställning och klimatneutralitet 2030 är aktuell i de flesta av kyrkans verksamheter. För att uppnå effektmålen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet och inte längre bidra till den globala uppvärmningen är det av största vikt att klimatarbetet fortsätter oförtrutet. En minskning av kyrkans utsläpp av växthusgaser och en utfasning av fossila bränslen är nödvändig, likaså arbete för klimaträttvisa. I Hållbarhetsportalen på Kornet finns exempel på åtgärder, vägledningar och verktyg som stödjer genomförandet av färdplanen.

Färdplanens andra etapp påbörjades i början på 2024 och pågår till och med 2027. Andra etappen handlar om energianvändning och byggnader, produktion av förnybar el, resor och transporter, begravningsplatser, markanläggningar och maskiner, konsumtion och investeringar samt skog och mark. Den tredje etappen planeras starta 2028 och pågå till och med 2030 och förberedelser pågår.

De specialisttjänster kyrkostyrelsen finansierar i stiftet stödjer och bidrar till hela Svenska kyrkans omställning. Likaså de verksamhetsmedel för utbildning samt incitamentsmedel för att stimulera en kraftfull klimatomställning i Svenska kyrkan som kyrkostyrelsen budgeterat för.

Kyrkokansliet strävar fortsatt för att följa sina egna miljömål och kommer att även fortsättningsvis att sänka utsläppen för resor, genom minskat resande med flyg samt ökad användning av digitala mötesformer.

Den nationella nivåns samordning av arbetet utifrån åtaganden till det samiska folket fortsätter enligt den handlingsplan som upprättats fram till 2031. I handlingsplanen ingår möjligheten för stift, församlingar och pastorat eller ideell samisk organisation att söka ekonomiska medel för långsiktiga insatser.

Medel kan sökas för att synliggöra samisk andlighet, teologi, kyrklig tradition och samiska konstnärliga uttryck i kyrkorummet samt öka användningen av samiska språk i församlingens verksamhet. Det finns också möjlighet att söka medel för insatser som utvecklar församlingsverksamhet riktad till samiska barn samt för diakonal verksamhet som riktar sig till samer. Medlen ska även underlätta för en församling eller en samisk organisation i samband med repatriering och återbegravning av samiska kvarlevor.

Förberedelser för de samiska kyrkodagarna 2029 som samlar deltagare från hela Sápmi har påbörjats. Eftersom Svenska kyrkan står som värd nästa gång blir arbetet med kyrkodagarna mer omfattande än andra år.

Förstärkning av Svenska kyrkans beredskap

Svenska kyrkan ska även under svåra omständigheter fortsätta vara kyrka och utföra sin ordinarie verksamhet så långt det är möjligt. När krisen inträffar behöver människor en plats att samlas på för att mötas, dela oro, förtvivlan och sorg och hantera frågor om mening och sammanhang. Kyrkan kan bidra till hopp och livsmod under svåra omständigheter samt stärka den existentiella motståndskraften och vara en trygg punkt i lokalsamhället. Svenska kyrkan kan bidra med gudstjänst, bön, själavård och diakoni.

Insatser för att höja Svenska kyrkans förmåga i den civila beredskapen pågår i samverkan med stiftet. Arbetet gäller såväl säkerhet och krisberedskap för olyckor och naturkatastrofer som kyrkans roll i den civila beredskapen. Det handlar bland annat om att förbereda sig för att klara ett långvarigt bortfall av el, kommunikation, brist på mat och vatten samt om att höja motståndskraften mot påverkan på vårt öppna samhälle, demokrati, fri- och rättigheter eller människovärdet.

Svenska kyrkan har två lagreglerade statliga uppdrag som ingår i det svenska totalförsvaret. Det ena är huvudmannaskapet för begravningsverksamheten i alla kommuner utom i Stockholm och i Tranås. Det andra gäller vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena enligt kulturmiljölagen (1988:950). Dessutom har Svenska kyrkan lagstadgat ansvar för att arkiv och kyrkobokföring fungerar. Svenska kyrkan måste under höjd beredskap och ytterst krig kunna axla dessa ansvar. I en situation av höjd beredskap ställs ökade krav på huvudmännen, vilket kan handla om resurser för kylförvaring och mark för gravplatser. Huvudmännen måste kunna hantera störningar av energiförsörjning, internet, datasystem och telefoni. Vad gäller vård och underhåll av kulturminnena kan det handla om att planera för regelbunden tillsyn över kyrkobyggnader, kyrkotomter, begravningsplatser och kulturhistoriskt värdefulla inventarier.

Beredskapsarbetet måste påtagligt stärkas i stiftet och det råder för tillfället ojämna kapacitet i stiftet emellan. Att resten av samhället hittar ingångar till Svenska kyrkan som helhet måste säkerställas genom exempelvis införande av igenkända modeller som Tjänsteperson i beredskap, TiB.

Den krisledningsorganisation som hittills byggts upp på den nationella nivån stöder också kyrklig beredskap i Svenska kyrkan i utlandet och i Act Svenska kyrkans verksamhet.

5.2.2 Företrädarskap

Kyrkostyrelsen företräder tillsammans med ärkebiskopen och övriga biskopar trossamfundet Svenska kyrkan och är Svenska kyrkans röst i det svenska samhället och internationellt, samt svarar för Svenska kyrkans officiella relationer till andra kyrkor och trossamfund.

Uppdraget företrädarskap inkluderar ekumenisk samverkan, påverkansarbete och internationell mission och diakoni som samordnas genom Act Svenska kyrkan.

Svenska kyrkan i det offentliga rummet

Svenska kyrkan är genom sina företrädare, sina många medlemmar och breda verksamhet en betydelsefull aktör i civilsamhället och en profetisk röst i det offentliga samtalet. Svenska kyrkan kan visa på Guds närvaro i världen och erbjuda kristen tro och samtidigt påverka beslutsfattare för en hållbar samhällsutveckling om hur Sveriges roll i världen bör utformas.

Det finns i många avseenden ett högt förtroende bland alla de människor som väljer att vara medlemmar i Svenska kyrkan. Kyrkostyrelsen, ärkebiskopen och övriga biskopar behöver fortsatt delta i samhällssamtalet inom flera områden, bland annat om andlighet, existentiell hälsa, livstolkning och samhällets sociala hållbarhet. Intresset för kristen tro och Svenska kyrkan tar sig uttryck i de offentliga samtal som blir allt fler.

Kyrkostyrelsen ansvarar för samtal med regering, myndigheter och internationella organ samt ansvarar för medverkan i statliga utredningar, remissvar och för nationell och internationell samverkan med andra civilsamhällesorganisationer. Kyrkostyrelsen har också ansvar att företräda trossamfundet gentemot samhällets beslutsfattare i för trossamfundet centrala och prioriterade förutsättningsfrågor för församlingar och pastorat, till exempel beträffande kyrkoantikvarisk ersättning.

Den nationella nivån verkar för ett rikt och mångfaldigt kulturliv och utredningen om Svenska kyrkans betydelse som kulturaktör i det offentliga rummet ska presenteras 2027 och resultatet omhändertas. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att trygga och säkerställa framtida resursbehov och kompetensförsörjning.

Ekumenik och interreligiös dialog

Kyrkostyrelsen verkar i gemenskap med andra trossamfund, europeiska och globala ekumeniska organisationer och allianser samt med andra samarbetspartner. Frågorna omfattar tro, religionsfrihet, mänskliga rättigheter, jämställdhet, demokrati och fred. Det handlar konkret om stöd till de människor som lever i utsatta situationer samt att vara en gemensam stark röst i opinionsbildning, lyfta frågor internationellt samt påverka beslutsfattare.

Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan kallad till kyrkans enhet, mänsklighetens gemenskap och världens helande, samt att söka Guds tilltal i mötet med varje människa oavsett religiös tradition. Religionsdialog utgör en förutsättning för ökad integration i ett samhälle där ökade klyftor mellan grupper är ett växande hot mot demokratin och tillhör en av de största samhällsutmaningarna.

Svenska teologiska institutet i Jerusalem (STI) är en resurs för Svenska kyrkans fortbildning, både för teologer och för de med annan profession. Genom det krig som utbrutit i regionen är konsekvenserna för verksamheten på STI svåra att förutse de kommande åren. Kyrkostyrelsen strävar efter att upprätthålla det ekumeniska och interreligiösa arbetet som finns etablerat i regionen, men det är inte möjligt att nu utföra all verksamhet som tidigare planerats.

Kyrkostyrelsen fortsätter att verka för teologisk utbildning i global kontext och introducera fler samarbetspartner. Arbetet syftar till att stärka akademisk kvalitet och kontextuell relevans hos partnerinstitutioner i globala Syd, såväl som ömsesidigt lärande inom den världsvida kyrkan. Arbetet omfattar stöd till teologisk utbildning på samtliga nivåer, från informellt lärande på gräsrotsnivå till master- och doktorandutbildningar, samt stipendier och stöd till bibliotek och kunskapsproduktion i globala Syd. Det inkluderar även olika former av akademiska och kyrkliga utbyten. Arbetet sker dels genom att upprätthålla bilaterala partnerskap, dels genom multilateralt samarbete inom Kyrkornas världsråd och Lutherska världsförbundet. Genom detta arbete bidrar Svenska kyrkan till att stärka kyrkor att bidra till dialog, rättvisa, fred och samhällsförändring.

Samtidigt tillägnar sig Svenska kyrkan lärdomar och teologisk reflektion från andra delar av världen till stöd i vårt eget teologiska arbete.

Act Svenska kyrkan

Act Svenska kyrkan är det gemensamma uttrycket för Svenska kyrkans ansvar för internationell mission och diakoni. Act Svenska kyrkan gör i samarbete med andra kyrkor och aktörer skillnad i världen genom långsiktigt utvecklingsarbete och humanitära insatser. Arbetet bidrar till att människor själva får makt att forma sina liv och skapa en hållbar utveckling. Den internationella verksamheten genomförs i land- och regionprogram, humanitära program samt program för global policydialog och påverkansarbete.

Act Svenska kyrkan fortsätter att vara en röst i den svenska biståndsdebatten, med den legitimitet som kommer av långvariga och nära samarbeten med lokala kyrkor och organisationer över hela världen. Den svenska regeringens förändring av det svenska biståndet skapar dock osäkra förutsättningar för Act Svenska kyrkan och andra civilsamhällesorganisationers bistånd. Sammantaget innebär det att det finns betydande osäkerhet i den lagda budgeten och under hela perioden kommer kyrkostyrelsen därför att anpassa och justera verksamheten efter politiska förändringar och tillgängliga resurser, samt genomföra omställning om så blir nödvändigt. Kyrkostyrelsen menar att det är oerhört angeläget att verka för att Svenska kyrkan även i framtiden ska kunna bedriva internationell mission och diakoni.

Act Svenska kyrkan har sedan länge en inriktning att komma ännu närmare kyrkor och samarbetspartner i programländerna, för att bättre kunna stärka relationer och partnerskap samt bidra till ökad lokal kapacitet och ägarskap. Mycket av detta arbete kräver närvaro lokalt och regionalt och utförs bättre på plats än från Uppsala. Detta innebär att den internationella verksamheten kommer att ha allt fler lokalt anställda placerade utomlands.

Målsättningen är att ha en regional närvaro på fem platser 2027, genom regionala kontor med medarbetare på plats. Idag finns det nyetablerade kontor i Colombia, Jordanien och Uganda, samt ett kontor under uppbyggnad i Thailand. Det innebär att det över tid blir fler medarbetare i regionerna och färre på kansliet i Uppsala. Detta innebär större möjligheter för samordning med andra ekumeniska partner och givare på plats. Mycket av arbetet kommer även fortsättningsvis att utföras av lokalt anställd personal och det krävs genomtänkta insatser för att få kontoren i regionerna att fungera. Det handlar bland annat om att lösa juridiska frågor, personalfrågor, it och administration. Det finns även utmaningar i den nationella nivåns organisation genom att allt fler medarbetare inte talar svenska.

Act Svenska kyrkan behöver stärkas ytterligare genom att församlingarna ser detta som sin egen organisation och att Act Svenska kyrkan blir den naturliga utgångspunkten för det internationella engagemanget i församlingslivet. Därför behöver Act Svenska kyrkan synliggöras i församlingens instruktioner, verksamhetsplaner och budget. Idag bidrar cirka 100 församlingar och pastorat med procentmål i sina budgetar och det antalet behöver öka.

Ett samarbete pågår med stiftens församlingarna ska stärka sin del av ansvaret för internationell mission. Act Svenska kyrkan bekostar idag anställda stiftsinspiratörer i projektform. Det har visat sig att Act Svenska kyrkans medarbetares närhet till stiftet och församlingarna har stor betydelse och detta arbete bör därför på något vis fortsätta och det finns fortsatt högt uppsatta mål för ökad insamling till Act Svenska kyrkan.

5.2.3 Stöd till god förvaltning

Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångar och utfärdar närmare bestämmelser om förvaltningen. Den nationella nivån bidrar, i samverkan med stiftet, till en hållbar utveckling av församlingslivet genom stöd till god förvaltning av resurser i församlingar och pastorat. Kyrkostyrelsen har exempelvis hand om övergripande frågor när det gäller Svenska kyrkans gemensamma tjänster och systemstöd.

Gemensamma tjänster och systemstöd

Det är fortsatt centralt för Svenska kyrkan att kunna bedriva ett kvalitativt, kostnadseffektivt, likvärdigt, hållbart och mindre sårbart kyrkoliv. Administrativa rutiner måste därför utföras professionellt och kvalitetssäkrat även om förutsättningarna och villkor ser olika ut i församlingarna.

It och administrativa tjänster utgör en stor del av kyrkostyrelsens ansvar och verksamhet och en stor del av den nationella nivåns totala ekonomi. Under verksamhetsperioden finns fortsatt stora investeringskostnader eftersom tjänsterna är i en uppbyggnads- och etableringsfas. Nya anslutningar till de administrativa tjänsterna är därför viktiga för att få en stabil ekonomi på sikt. Inom perioden bedöms en positiv utveckling, men den bygger på en stabil anslutningstakt, vilket i sin tur bygger på en leverans med hög kvalitet till ett konkurrenskraftigt pris. Kyrkostyrelsen verkar för att hålla kostnaderna nere nu och i framtiden och kommer därför att även fortsättningsvis arbeta med uppföljning och utvärdering.

Kyrkomötet fastställde kyrkostyrelsens färdplan för samverkan och digitalisering 2021. Färdplanen innehåller åtta delar: gemensam it-plattform, Microsoft 365, kyrknätet, diariet/Public 360, e-arkiv, löneservice, ekonomiservice samt en digital tjänst för medlemskommunikation att kombineras med lokalt pastoralt arbete. Två år före beslutet om färdplanen beslutade kyrkomötet om att etablera Svenska kyrkans löneservice, som etablerades 2021 i Uddevalla. År 2022 beslutade kyrkomötet om att kyrkostyrelsen skulle etablera Svenska kyrkan ekonomiservice under den kommande verksamhetsperioden.

De fem första delarna i färdplanen har hög anslutning, medan löneservice och ekonomiservice har cirka 45 procent respektive 40 procents anslutning i april 2026. Löneservice levererar lönetjänster till 275 församlingar, pastorat och stift och ambitionen är att 600 enheter finns anslutna 2030. Inriktningen är att löneservice vid 80 procents anslutning eller senast 2030 ska finansieras gemensamt genom avgiften för gemensam verksamhet.

Svenska kyrkans ekonomiservice startade i januari 2025 och alla stift som bedrivit egen ekonomiservicebyrå har erbjudits verksamhetsövergång och etableringen ska vara helt genomförd 2028. Ekonomiservice levererar i april 2026 ekonomitjänster till 250 församlingar, pastorat och stift till självkostnadspris och kyrkostyrelsen fortsätter att verka för att fler ansluter. En ny organisation och nya arbetssätt håller på att etableras så att de gemensamma processerna på de olika orterna ska fungera väl. Det är ett omfattande arbete att synkronisera enheters arbetssätt, som exempelvis förbättra medarbetares kostnadsmedvetenhet. Förutom att församlingar, pastorat och stift avlastas administrativa uppgifter blir verksamheten mindre sårbar och mer kostnadseffektiv. Detta är således en ansvarsfull hushållning av Svenska kyrkans samlade resurser.

Medlemsutveckling

Kyrkomötet har tidigare efterfrågat ett systemstöd för medlemskommunikation och kyrkostyrelsen har fått i uppdrag att ta fram en lösning, som ett åttonde område av kyrkostyrelsens färdplan för samverkan och digitalisering. Kyrkostyrelsen har nu gjort en paus i införandet av det åttonde området i färdplanen, förankrat i kyrkomötet.

Den första versionen av systemstödet som tagits fram innehåller verktyg för medlemskommunikation, funktioner för självservice, bokning av exempelvis dop och vigsel, anmälan till verksamheter samt ärendehantering. Funktionaliteten har säkerställts i samråd med referensgrupper bestående av administratörer, kommunikatörer och präster från olika församlingar. Det nationella systemstödet ska kombineras med lokalt pastoralt arbete.

Under den närmaste tiden kommer frågor kring anslutning, ekonomi och förvaltning att bearbetas vidare. Likaså kommer de säkerhetsmässiga aspekterna av systemet undersökas ytterligare och en fördjupande analys av församlingarnas behov kommer att göras. Kyrkostyrelsen kommer att följa det fortsatta utvecklingsarbetet noggrant och utvärdera steg för steg inför framtida vägval och beslut. Det finns ekonomiska medel budgeterat för första året i verksamhetsperioden, 2027. Detta för att hålla licensen för systemstödet vid liv. Därefter avgörs behovet av fortsatt finansiering.

Många svenska organisationer och myndigheter erbjuder idag motsvarande digitala tjänster via sin webbplats, vilket underlättar för många människor. En portal på Svenska kyrkans webbplats skulle kunna få stor betydelse. En sådan digital ingång skulle möjliggöra individanpassad kommunikation utifrån relation med, intresse för och uppdrag i Svenska kyrkan och vara anpassad efter den efterfrågan som finns från medlemmarna.

Dataskydd, it-säkerhet och informationssäkerhet

Det globala säkerhetsläget gör att ytterligare nivåhöjande säkerhetsåtgärder behöver läggas till tidigare beslutade åtgärder. Den pågående digitala utvecklingen i samhället innebär att förutsättningarna förändras snabbt och kraven på en utvecklad it-miljö med gemensamma säkra lösningar ökar. Kvalitet i systemen är en förutsättning för Svenska kyrkans förmåga att stå emot framtida cyberangrepp.

En stor ökning av antalet cyberangrepp i samhället är ett faktum. Varje månad hanterar den nationella nivån 10–20 allvarliga angrepp mot Svenska kyrkan. Utöver faktiska störningar i exempelvis samhällsbärande funktioner som begravningsverksamhet innebär angrepp även negativa effekter på övrig verksamhet i församlingar, pastorat och stift. Robusta system är därför av största vikt för att försvåra kriminella cyberoperationer.

En av de största riskerna utgörs av användarna. Endast omkring 39 procent av alla användare har i april 2026 genomfört grundutbildningen i informationssäkerhet, trots

att det enligt 6 § kyrkostyrelsens beslut (SvKB 2024:1) med bestämmelser om anslutning till Svenska kyrkans nätverk, krävs att en användare i kyrknätet måste uppfylla krav på utbildning för att inneha ett konto.

En annan risk är de cirka 200 lokalt upphandlade it-system som underhålls i Svenska kyrkans serverhall. En minskning av antalet lokala digitala lösningar och därmed färre kopplingspunkter och systemintegrationer med andra it-system skulle bidra till ökat skydd mot cyberattacker och informationsläckage för hela Svenska kyrkan. Om församlingar och pastorat med egna digitala lösningar skulle ansluta till gemensamma lösningar och fler medarbetare delta i den informationssäkerhetsutbildning som erbjuds, skulle detta bidra till ökad it-säkerhet för hela Svenska kyrkan. Det finns således både en resursmässig och en kvalitetsmässig bevekelsegrund för samverkan och självstyret och ansvaret för den egna verksamheten i församlingarna äventyras inte av gemensamma it-lösningar.

Ett systematiskt it- och informationssäkerhetsarbete kommer fortsatt att behöva bedrivas och fortsatta åtgärder krävs för att minska sårbarheten för allvarliga störningar genom utbildning samt genom högre anslutning till de gemensamma systemen.

Skyddet för privatlivet är en grundläggande mänsklig rättighet som skyddas i både Europakonventionen och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Kyrkostyrelsen fortsätter att stärka och integrera ett strukturerat arbete med dataskydd genom att säkerställa en rättssäker och ansvarsfull hantering av personuppgifter i Svenska kyrkan. Syftet är att säkerställa att kyrkostyrelsen uppfyller gällande dataskyddslagstiftning och därigenom ytterst värna integriteten för de som kommer i kontakt med Svenska kyrkan, anställda och övriga berörda.

Artificiell intelligens

Artificiell intelligens (AI) utvecklas med en svindlande hastighet och Svenska kyrkan kan inte stå utanför denna teknikutveckling. AI kan användas till repetitiva uppgifter, för analys av stora datamängder och för att effektivisera det dagliga arbetet. Svenska kyrkan behöver pröva ytterligare vilka möjligheter det finns i att använda AI på ett säkert sätt. I takt med att de tekniska förutsättningarna förändras och nya arbetssätt introduceras behövs intern fortbildning.

Det handlar om att AI kan bidra till både analys och ny kunskap samt till tidsvinster och kostnadsbesparingar på sikt. Arbetet ska ske utifrån den policy som kyrkostyrelsen beslutat om och som är bindande för den nationella nivån, och som erbjuds stift, pastorat och församlingar. Syftet med policyn och anknytande riktlinjer är att främja och reglera nyttjande av AI i verksamheten.

5.2.4 Inomkyrklig reglering, inklusive utjämning

Den nationella nivån har ett ansvar för att hantera kyrkoavgifter och svara för det kyrkliga utjämningssystemet samt utfärda bestämmelser. Kyrkostyrelsen utfärdar bestämmelser om clearing och församlingstillhörighet, bestämmer kollektändamål och vilka dagar som rikskollekter ska tas upp, utfärdar bestämmelser om registrering av handlingar samt bevarar och vårdar kyrkans arkiv. Kyrkostyrelsen utfärdar bestämmelser om församlingarnas bokföring och redovisning samt närmare bestämmelser om lokalförsörjningsplaner.

Resultatet från demokratiutredningens betänkande presenteras i november 2026, vilket kan innebära utvecklingsinsatser under verksamhetsperioden efter beslut i kyrkomötet 2027.

För att stärka rättssäkerheten och underlätta en enhetlig rättstillämpning inom Svenska kyrkan behöver de inomkyrkliga rättskällorna tillgängliggöras för stift, pastorat och församlingar på ett bättre sätt än vad som görs idag. En förstudie genomförs därför under 2026 i syfte att klarlägga behov, omfattning och tekniska förutsättningar för en modern digital rättsdatabas. Med utgångspunkt i förstudien kan därefter ett utvecklingsarbete och införande påbörjas under 2027.

Utjämningsystem och fastighetsförvaltning

Den utvärdering som genomförs med anledning av utredningen *Gemensamt ansvar – fastigheter, kyrkor och utjämningsystem* (SKU 2015:1) och efterföljande beslut i kyrkomötet kommer att lämnas till 2027 års kyrkomöte. Aspekter som studeras är effekterna av det nya utjämningsystemet på makronivå och hur väl utjämningsystemet uppfyller de mål som är satta. Områdena handlar bland annat om konsekvenser för församlingarna, styrningseffekter och om utjämningsystemet är långsiktigt hållbart. Utredningen ligger till grund för eventuella förslag till justeringar i utjämningsystemet under kommande verksamhetsperiod. Utvärderingen kommer också att komplettera den deluppföljning som redovisades till kyrkomötet 2023 i återsrapporteringskravet KsSkr 2023:3.

Kyrkobyggnadsprojektet som redovisade sina resultat i januari 2026 ersatte det tidigare arbetet avseende hanteringen av pastoralt övertaliga kyrkobyggnader som initierades under kyrkomötets behandling av fastigheter, kyrkor och utjämningsystem 2016. Slutresultatet från projektet består av rekommendationer avseende vilka initiativ som bör implementeras och ett arbete runt fastighetsförvaltning kommer att ske under kommande verksamhetsperiod.

En särskild utvecklingsplan för fastigheter och kulturarv med inriktning mot 2040 håller på att utarbetas, där bland annat initiativen från kyrkobyggnadsprojektet kommer att ingå som en del. Planen kommer att tas fram i nära samarbete med stiftet.

Arbetet med att upphandla, utveckla och införa ett nytt systemstöd för processen med kyrkoantikvarisk ersättning, KAE, pågår. Den nuvarande lösningen kommer att avvecklas och en rad önskade förbättringar har identifierats inför upphandlingen av ett nytt systemstöd. Det nya systemet har redan fått namnet Valvet och väntas vara på plats i mitten av 2028.

Hållbart skogsbruk

Svenska kyrkans skogsbruk ska präglas av de fyra hållbarhetsdimensionerna: andlig, ekologisk, social och ekonomisk. Det innebär för skogsbruket bland annat ett tydligare fokus på biologisk mångfald, klimatnytta och respekt för urfolksrätten.

Arbetet med att genomföra besluten som fattats i kyrkomötet pågår, både i stiftet och på kyrkokansliet och detta sker i nära samverkan med stiftet liksom med samiska representanter. Ett utvecklingsarbete har initierats på kyrkokansliet. Arbetet syftar till att etablera en utvecklad tillsyn som genom uppföljning, samråd, stöd, råd och hjälp ger stiftet goda förutsättningar att utveckla ett mer hållbart skogsbruk i enlighet med ny reglering i kyrkoordningen. Utvecklingsarbetet bedrivs inom åtta verksamhetsområden: Tillsyn och regelefterlevnad, Verksamhetsnära modeller för mål, Ekonomiska konsekvenser, Främjandearbete (råd, stöd, hjälp), Samverkansstrukturer, Respekt för urfolksrätt i förvaltningen, Kommunikation samt Långsiktig utveckling och förvaltning.

En viktig del av beslutet i kyrkomötet 2025 var att införa urfolksrätten i kyrkoordningen, tillsammans med principen om fritt och informerat förhandssamtycke då

KsSkr 2026:1 skogsbruket har stor påverkan på renskötseln bedrivande. Förändringarna i kyrkoordningen började gälla den 1 januari 2026. Principen om förhandssamtycke införs först 2027, för att ge utrymme för en gemensam dialog med samiska företrädare kring hur detta bäst ska tillämpas.

Stöd till begravningsverksamheten

Den nationella nivån har sedan 2019 att svara för övergripande frågor avseende begravningsverksamheten inom Svenska kyrkan. Kyrkostyrelsen ansvarar också för att samla in och till Kammarkollegiet vidareförmedla underlag för beräkning av begravningsavgiften och för beräkning av ersättningsbelopp vid gravsättning.

För att långsiktigt stärka och utveckla stödet till begravningshuvudmännen ser kyrkostyrelsen över hur den nationella nivån på ett mer samlat och ändamålsenligt sätt kan stödja huvudmännen i deras uppdrag i samarbete med stiftet. Inriktningen är att under verksamhetsperioden analysera behov och förutsättningar för att därefter implementera ett utökat stöd, anpassat efter huvudmännens behov och finansierat inom ramen för begravningsavgiften. Det kan handla om att stödja huvudmännen med att bedriva en rättssäker och effektiv verksamhet, skapa flexibilitet och beredskap inför snabba samhällsförändringar samt främja lokal och regional samverkan.

Kyrkostyrelsen kommer att tillsammans med stiftet identifiera prioriterade utvecklingsområden och utveckla arbetssätt.

Kyrkovalet 2029

Den nationella nivån har ett övergripande ansvar för kyrkovalen och det finns en etablerad och fungerande organisation vid kyrkokansliet, i stiftet och i valnämnderna.

Mot bakgrund av bland annat utvärderingarna efter 2025 års kyrkoval kommer kyrkokansliet mellan valperioderna att arbeta med utveckling som omfattar upphandling av två för kyrkovalet centrala it-system: system för vallokaler och valdistrikt samt valresultatssystem, då de nuvarande systemen är utdaterade.

Inriktningen på arbetet påverkas som vanligt av kyrkopolitiska ställningstaganden och beslut. Något som kan få betydelse i det avseendet är den nu pågående demokratiutredningens betänkande. Digitalisering är ett centralt begrepp här, men i vilken omfattning och hastighet förändringar kommer att ske är oklart, och på vilket sätt kyrkovalet 2029 kommer att påverkas. Kyrkokansliet kommer dock att fortsätta påbörjat arbete med digitala röstlängder. Enhetliga valsedlar är också något som har diskuterats i utredningen, och där är kyrkokansliet beredd för eventuella förändringar.

6.1 Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna för perioden bedöms alltså som osäkra. I grunden finns förutsättningar för en fortsatt konjunkturell stabilisering och återhämtning, men den geopolitiska oron består. Det fortsatta kriget i Mellanöstern och ökade globala spänningar har bidragit till fortsatt instabilitet på energipriser och på de finansiella marknaderna under inledningen av året. Hur den globala ekonomin och de finansiella förutsättningarna utvecklas framöver är i hög grad beroende av konfliktens varaktighet och dess eventuella spridning.

Kyrkoavgiftsprognosen bygger på Sveriges Kommuner och Regioners skatteunderlagsprognos från april 2026. I det kortsiktiga perspektivet ser utvecklingen av avgift för gemensam verksamhet (7-öringen) relativt stabil ut för perioden 2027–2029 men förväntas minska, i reala termer, utifrån prognoser om minskat medlemsantal.

Sammantaget innebär detta att den nationella nivån, i likhet med övriga ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan, behöver anpassa sin kostnadsnivå till rådande och långsiktiga ekonomiska förutsättningar. Kyrkostyrelsen har under flera år bedrivit ett aktivt arbete för att uppnå en ekonomi i balans, vilket har bidragit till ett starkare ekonomiskt utgångsläge än vad som annars hade varit fallet. Trots detta bedöms de ekonomiska utmaningarna bli mer påtagliga ur ett längre perspektiv bortom denna budgetperiod, vilket gör att detta arbete måste fortgå.

Med ekonomi i balans avses att löpande intäkter täcker de ordinarie kostnaderna, exklusive strategiska insatser och kyrkounderbållsbidraget, vilka finansieras genom avkastningen från det gemensamma kapitalet. För att möta de snävare ekonomiska ramarna arbetar den nationella nivån med ett årligt effektiviseringsmål om 2,5 procent. Samtidigt fortsätter antalet uppdrag och åtaganden att vara omfattande och i vissa delar ökande.

I takt med att kyrkostyrelsen tillhandahåller fler nationella tjänster uppstår även nya intäkter, vilka på längre sikt bedöms vara kostnadstäckande. Under uppbyggnadsfasen innebär det underskott i budgeten. Budgeten bygger också på en antagen anslutningstakt till de gemensamma tjänsterna, vilket är en ekonomisk risk om inte dessa antaganden uppfylls.

Act Svenska kyrkan har ett avtal med Sida som gäller till och med 2028. Fortsatt stöd 2029 är indikerat i budgeten, men med betydande osäkerhet. Act Svenska kyrkans förändrade förutsättningar i anslagsnivåer från Sida och en mer modest ökning av insamlade medel än tidigare planerat innebär stora utmaningar. Kostnadsanpassningar har gjorts och görs under planeringsperioden.

Under 2026 planerar Trossamfundet att köpa fastigheten Kyrkans hus i Uppsala från det helägda dotterbolaget Svenska kyrkans förvaltnings AB. Det kommer att innebära en förenkling med minskad administration och en långsiktigt lägre kostnad.

En annan faktor som påverkar ekonomin är utdelning från prästlönstillgångar (PLT) som finansierar stora delar av utjämningssystemet. Effekterna av den utvecklade förvaltningen efter skrivelsen, Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk, kan på sikt påverka utdelningen från prästlönstillgångarna.

Känslighetsanalys

Tabellen nedan visar hur mycket olika faktorer påverkar intäkter i miljoner kronor. Förändringar i antal tillhöriga och utvecklingen av medlemmarnas kommunalt beskattningsbara inkomster, kyrkoavgiftsunderlaget, är centrala faktorer som påverkar

intäkten. Om finansmarknaden är instabil under en längre tid påverkar det avkastningen på det gemensamma kapitalet och från prästlönetillgångarna. Om anslutningstakten till gemensamma inomkyrkliga tjänster är lägre än planerat så påverkar det intäkterna negativt.

TABELL 1 KÄNSLIGHETSANALYS FINANSIERING

	Förändring av antagande	Ungefärlig effekt (i miljoner kronor)
Avgift gemensam verksamhet	1 öre	158
Medlemsandel	1%	11
Avkastning på det gemensamma kapitalet	1%	119
Insamlade medel	1%	3
Utdelning från prästlönetillgångarna	1%	3
Inomkyrkliga tjänster	1%	5

6.2 Sammanfattning ekonomi

I detta avsnitt redovisas den totala ekonomin för den nationella nivån för de kommande tre åren i jämförelse med utfall 2025, budget 2026 och föregående Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå.

I likhet med föregående år föreslås kyrkomötet besluta om nettokostnadsramar i Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2027–2029.

Nettokostnadsramar

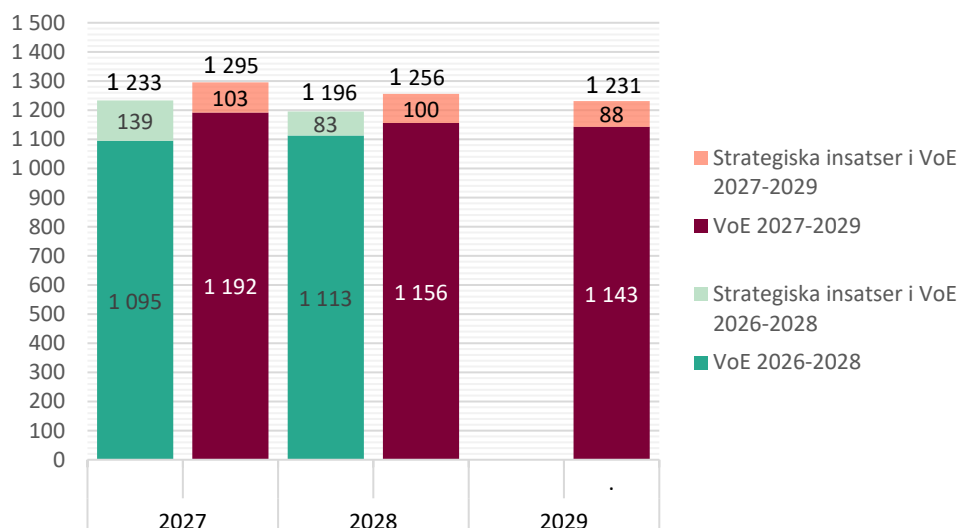
För den nationella nivån avses med nettokostnad de kostnader som återstår efter att alla intäkter har räknats av, förutom intäkten från avgiften för gemensam verksamhet (7-öringen).

Nettokostnaden kan också beskrivas utifrån hur verksamheten finansieras: den täcks av avgiften för gemensam verksamhet samt avkastningen från det gemensamma kapitalet. I tabell 2 nedan visas nettokostnadsramar för verksamheten, utjämnings-systemet, kyrkounderhållsbidrag och kyrkoantikvarisk ersättning (KAE).

TABELL 2 TOTAL NETTOKOSTNADSRAM

Belopp i mnkr	2027	2028	2029
Verksamhetens nettokostnad	1 006	966	941
Nettokostnad utjämningsystemet	190	190	190
Kyrkounderhållsbidrag	99	100	100
Nettokostnad KAE	0	0	0
Total nettokostnadsram	1 295	1 256	1 231

Nettokostnadsramen 2027 är sammanlagt 1 295 miljoner kronor, vilket är 192 miljoner kronor högre än intäkten från avgift gemensam verksamhet samma år. Denna skillnad finansieras av ackumulerad avkastning från det gemensamma kapitalet. I diagram 1 visas budgeterad nettokostnad per år i jämförelse med föregående års plan.

*) strategiska insatser beskrivs i tabell 3

*) verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå anges som VoE

Som diagrammet visar är nettokostnaden högre i jämförelse med föregående års skrivelse Verksamhet och ekonomi, men sjunker mot slutet av planeringsperioden.

Avvikelser från föregående års planering

Nettokostnaden år 2027 är 62 miljoner kronor högre än tidigare planering och kyrkomötets beslut i november 2025. Kostnaden för de strategiska insatserna har minskat, men nettokostnaden för övrig verksamhet är högre än tidigare planering. De största avvikelserna från föregående års planering 2027:

- ♦ 20 miljoner kronor högre nettokostnad för löneservice,
- ♦ 37 miljoner kronor högre nettokostnad för tjänsten ekonomiservice, då bemanningen är högre och anslutningstakten är lägre än tidigare planerat, men lägre kostnad för projektet då kostnaderna omfördelats mellan åren,
- ♦ 9 miljoner kronor investeras i Lutherska världsförbundets Endowment Fund för att fullt ut täcka det ansvar Svenska kyrkan bar redan vid sekelskiftet,
- ♦ 9 miljoner kronor omfördelas mellan åren inom klimatetapp 2,
- ♦ 5 miljoner kronor att stärka teologisk utbildning i global kontext,
- ♦ 3 miljoner kronor för förstärkning inom civil beredskap,
- ♦ 2 miljoner kronor högre årligt anslag till Evangeliska Fosterlandsstiftelsen,
- ♦ högre nettokostnad för utökade uppdrag, bland annat inom områdena kulturarv, kyrkans böcker, kyrkomötet, utveckling av tillsynen av prästlönetillgångarna (PLT), informationssäkerhet, it-förvaltning och support samt
- ♦ 23 miljoner kronor lägre kostnader eftersom medlemsutvecklingsprojektet utreds ytterligare och är tillfälligt vilande i avvaktan på beslut i kyrkomötet.

Nettokostnaden för 2028 är 61 miljoner kronor högre än tidigare planering. De största avvikelserna från föregående års planering 2028:

- ♦ 30 miljoner kronor flyttas fram till 2028 inom klimatetapp 2 eftersom incitamentsmedel som har beviljats betalas ut först efter genomförda åtgärder,
- ♦ 13 miljoner kronor för förstärkning inom civil beredskap,
- ♦ 9 miljoner kronor högre nettokostnad för löneservice,
- ♦ 11 miljoner kronor högre nettokostnad för tjänsten ekonomiservice,

- ♦ 5 miljoner kronor att stärka teologisk utbildning i global kontext,
- ♦ högre nettokostnad för utökade uppdrag, bland annat inom områdena it, kulturarv, informationssäkerhet, kyrkans böcker och utveckling av tillsynen av PLT samt
- ♦ 23 miljoner kronor lägre kostnader eftersom medlemsutvecklingsprojektet utreds ytterligare och är tillfälligt vilande i avvaktan på beslut i kyrkomötet.

Strategiska insatser

Strategiska insatser, som inte ingår i den ordinarie verksamheten och finansieras av avkastningen från det gemensamma kapitalet, redovisas i tabell 3.

TABELL 3 STRATEGISKA INSATSER I PLANERINGSPERIODEN

Belopp i mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Åtaganden samiska folket	-5	-6	-5	-3	-5
Samverkan och digitalisering	-67	-69	-22	-10	-9
Medlemsutveckling	-31	-5	-1	0	0
Förstärkning civil beredskap	0	0	-3	-13	-13
Förstärkning teologisk utbildning i global kontext	0	0	-5	-5	-5
Färdplan klimat, etapp 2 och 3	-31	-62	-69	-70	-56
Summa	-134	-141	-103	-100	-88

Arbetet utifrån åtagandena till det samiska folket omfattar totalt 40 miljoner kronor och sträcker sig över perioden 2022–2031.

Utveckling av gemensamt kyrknät och löneservice har nu övergått i förvaltning. Nettokostnaden för etablering av ekonomiservice och digitalisering av valet minskar under planeringsperioden. Medlemsutvecklingsprojektet utreds ytterligare och är tillfälligt vilande i avvaktan på beslut i kyrkomötet.

Under planeringsperioden genomförs en förstärkning inom civil beredskap i stiften för sammanlagt 29 miljoner kronor.

2027–2029 utökas budgeten med 5 miljoner kronor per år för att stärka teologisk utbildning i global kontext.

Färdplan för klimatet etapp 2 omfattar 200 miljoner kronor under perioden 2024–2028. I det ingår kostnader för specialister, incitamentsmedel, utbildning och innovation. Tidsramen är utökad med ett år för att ge församlingarna möjlighet att nyttja incitamentsmedel i större utsträckning. 2028 planeras även uppstart av etapp 3 med 40 miljoner kronor det första året i etappen och 56 miljoner kronor år 2029.

6.3 Budgeterad resultaträkning

KsSkr 2026:1

I tabell 4 redovisas den totala budgeten för den nationella nivån där samtliga intäkter och kostnader ingår, samt jämförelsesiffror från bokslut 2025 och budget 2026. Intäkter och kostnader för utjämning och kyrkoantikvarisk ersättning (KAE) netto redovisas på en gemensam rad i resultaträkningen och specificeras i tabell 5.

TABELL 4 BUDGET

Belopp i mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Avgift gemensam verksamhet	1 066	1 086	1 103	1 127	1 158
Insamlade medel	229	247	258	270	283
Erhållna bidrag	119	143	140	140	139
Inomkyrkliga tjänster*	342	409	482	512	577
Övriga intäkter	10	5	4	4	4
Summa intäkter	1 767	1 890	1 988	2 053	2 160
Utveckl.samarbete/bistånd	-237	-219	-210	-210	-209
Övriga lämnade bidrag	-156	-177	-200	-207	-195
Externa kostnader	-838	-822	-803	-786	-822
Personalkostnader	-558	-639	-678	-688	-702
Avskrivningar	-9	-7	-8	-7	-7
Summa kostnader	-1 799	-1 864	-1 899	-1 898	-1 936
Utjämning och KAE**	-49	-127	-190	-190	-190
VERKSAMHETENS RESULTAT	-81	-101	-102	-36	34
Exklusive strategiska insatser***	53	40	2	64	122
Finansnetto	33	620	604	625	646
Kyrkounderhållsbidrag	-95	-95	-99	-100	-100
Förändr. ändamålsbest. medel	58	48	9	7	-7
Årets resultat	-84	472	412	495	573

*) I inomkyrkliga tjänster ingår framför allt löneservice, ekonomiservice och digital infrastruktur

**) KAE och utjämning beskrivs i tabell 5.

***) Verksamhetens resultat exklusive de strategiska insatser som visas i tabell 3.

Det budgeterade verksamhetsresultatet är negativt 2027 och 2028. Det beror på höga kostnader för strategiska insatser och på att driftskostnaderna för löneservice och ekonomiservice är högre än intäkterna under uppbyggnadsfasen.

2029 planeras verksamhetens resultat vara i balans. Intäkter från avgiften för gemensam verksamhet (7-öringen) insamling och inomkyrklig försäljning förväntas stiga under planeringsperioden, och kostnaden för strategiska insatser är lägre.

Strategiska insatser kan finansieras av det gemensamma kapitalet, därför redovisas även verksamhetens resultat exklusive strategiska insatser på en egen rad i tabellen. Med dessa förutsättningar är budgeten i balans under hela planeringsperioden.

Intäkter

Intäkten från avgiften för gemensam verksamhet (7-öringen) är högre än tidigare år och ökar under planeringsperioden. Nivån på intäkten följer framtagna prognos för konjunkturen och medlemmarnas inkomster. Den utgår från Sveriges Kommuner och Regioners bedömning i april 2026.

Insamlade medel planeras öka med 24 miljoner kronor under perioden på grund av en förväntad ökad insamling till Act Svenska kyrkan.

Avtalet med Sida sträcker sig till 2028 och i budget antas att bidraget är på samma nivå 2029.

Inomkyrkliga tjänster består till största del av ersättning för den gemensamma digitala infrastrukturen, gemensamt kyrknät, löneservice och ekonomiservice. Intäkterna bedöms öka med 95 miljoner kronor under planeringsperioden, framför allt i och med en ökad anslutning till Svenska kyrkans ekonomiservice efter att tjänsten har etablerats, men också på grund av ökad anslutning till löneservice.

Kostnader

Lämnade bidrag för utvecklingssamarbete/bistånd följer utvecklingen av erhållna bidrag till den internationella verksamheten.

Övriga lämnade bidrag är högre än tidigare år. I övriga lämnade bidrag ingår anslag inom Färdplan för klimatet på sammanlagt 180 miljoner kronor för planeringsperioden med tyngdpunkt på de två första åren.

Externa kostnader består till största del av köpta tjänster och systemkostnader inom bland annat gemensam infrastruktur, löneservice och ekonomiservice. Externa kostnader för strategiska insatser är lägre än i föregående planering eftersom medlemsutvecklingsprojektet gör paus och projektet för etablering av ekonomiservice har en justerad tidplan. Kostnader i samband med kyrkovalet följer en fyraårscykel med kostnader framför allt under 2029 då valet genomförs.

Personalkostnader ökar under planeringsperioden. I takt med uppbyggnaden av de nationella tjänsterna löneservice och ekonomiservice blir antalet anställda på den nationella nivån fler. Alla medarbetarna har inte sin fysiska arbetsplats på kyrkokansliet i Uppsala, utan i andra delar av landet. Från 2026 står löneservice och ekonomiservice för 30 procent av antalet årsarbetare på kansliet. Act Svenska kyrkans strategiska arbete med ökad närvaro i programländer innebär att bemanningen förändras genom fler lokalt anställda i de nyetablerade hubbarna i programländer och färre i Uppsala. Övrig personal ligger på en i stort sett oförändrad nivå under planeringsperioden.

Utjämning och kyrkoantikvarisk ersättning

Utjämningssystemet är underfinansierat med 190 miljoner kronor genom att intäkterna är lägre än kostnaderna. Intäkter 2027 budgeteras till 1 086 miljoner kronor och kostnader, exklusive kyrkounderhållsbidrag, budgeteras till 1 277 miljoner kronor. Utöver det anslås kyrkounderhållsbidrag på 100 miljoner kronor som finansieras av avkastningen från det gemensamma kapitalet (99 miljoner för 2027 på grund av den avräkning som gjorts för ej nyttjade bidrag 2020).

I en framtida krympande ekonomi och med ökade socioekonomiska utmaningar blir betydelsen av utjämningssystemet större för församlingar och pastorat, men finansieringen blir också svårare. En utvärdering av utjämningssystemet och dess finansiering är beslutad av kyrkomötet och ska återrapporteras 2027.

Det statliga bidraget för kyrkoantikvarisk ersättning (KAE) används till församlingarnas renovering av kyrkobyggnader. Ersättningen är 490 miljoner kronor i statsbudgeten för 2026. Intäkter och kostnader för utjämningssystemet och KAE presenteras i tabell 5.

TABELL 5 FÖRKLARING AV UTJÄMNING OCH KYRKOANTIKVARISK ERSÄTTNING

KsSkr 2026:1

Belopp i mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Utgjämningssavgifter församlingsnivå	790	803	816	828	843
Utgjämningssbidrag församlingsnivå	-884	-899	-911	-923	-938
Resultat församlingsnivå	-94	-96	-95	-95	-95
Utgjämningssavgift stiftsnivå*	411	334	270	270	270
Utgjämningssbidrag stiftsnivå	-365	-365	-365	-365	-365
Resultat stiftsnivå	45	-31	-95	-95	-95
NETTORESULTAT UTJÄMNING	-49	-127	-190	-190	-190
Intäkter KAE	473	490	490	490	490
Kostnader KAE	-473	-490	-490	-490	-490
Nettoresultat KAE	0	0	0	0	0
Resultat utjämning och KAE	-49	-127	-190	-190	-190

*) Utdelning från prästlönetillgångar

Finansnetto

Budgeterad intäkt från kapitalförvaltningen motsvarar avkastningsmålet på 3 procentenheter över inflationsnivån. Inflationen var 1,7 procent enligt Riksbankens penningpolitiska rapport från mars 2026. Intäkten budgeteras utifrån Riksbankens inflationsmål som är 2 procent för hela planeringsperioden. Sveriges kommuner och regioner och Konjunkturinstitutet räknar i de senaste prognoserna att inflationen kommer att ligga under inflationsmålet 2 procent i början av 2027 (KPIF).

TABELL 6 FINANSFÖRVALTNING

Belopp i mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Finansnetto	33	620	604	625	646
Kostnader	-8	-5	-6	-6	-6
Resultat	25	615	599	619	640

6.4 Ekonomisk plan per uppdrag med undernivåer

I stället för att dela upp intäkter och kostnader i en resultaträkning, visar nedanstående tabell på nettokostnader för kyrkostyrelsens respektive uppdrag. Nettokostnad är kostnader minus externa och interna intäkter, och motsvarar den del som avgiften för gemensam verksamhet (7-öringen) ska finansiera. Viss verksamhet har till största del andra finansieringsformer och därför är nettokostnaden låg. Det gäller Act Svenska kyrkan och inomkyrkliga tjänster som löneservice, ekonomiservice och gemensam it-infrastruktur.

TABELL 7 NETTOKOSTNAD PER UPPDRAG

Belopp i mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet					
Utbildningsinstitutet	-61	-63	-68	-69	-71
Svenska kyrkan i utlandet	-72	-72	-73	-73	-73
Diakonal utveckling, forskning, kulturarv, hållbarhet m.m.	-222	-237	-260	-272	-260
	-355	-373	-401	-414	-404
Företräderskap					
Internationell mission och diakoni	-64	-40	-44	-44	-44
Ekumenisk samverkan, påverkansarbete m.m.	-71	-66	-80	-73	-81
	-135	-105	-124	-117	-126
Stöd till en god förvaltning					
Löneservice	-59	-37	-27	-10	2
Ekonomiservice	-42	-79	-71	-37	-2
It-infrastrukturtjänsten	-43	-55	-13	-5	1
Övrig it-förvaltning och support	-150	-154	-163	-162	-164
Finansförvaltning	-8	-5	-6	-6	-6
Juridiskt stöd, fastighetsstöd, arkiv	-101	-110	-102	-95	-94
	-402	-440	-382	-314	-262
Inomkyrklig reglering					
Kyrkovalet	-63	-15	-23	-41	-66
Kyrkans böcker, kyrkomöte, kyrkostyrelse, råd m.m.	-79	-79	-76	-80	-83
Utjämning, kyrkounderhållsbidrag	-140	-222	-289	-290	-290
	-282	-317	-388	-411	-439

6.4.1 Stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet

Uppdraget avser verksamhetsutveckling inom den grundläggande uppgiften i Sverige och utlandet. I stödet ingår också forskning och analys, diakonal utveckling, hållbarhetsfrågor, kyrkoantikvarisk ersättning, civil beredskap och utbildning för tjänst i Svenska kyrkan.

Kostnaderna för Svenska kyrkans utbildningsinstitut förväntas att öka på grund av utvecklingsarbete och att personalkostnaderna för samma bemanning ökar över tid.

I uppdraget ingår fyra av de strategiska insatserna. För arbetet utifrån åtagandena till det samiska folket nyttjas 14 miljoner kronor under planeringsperioden. Sammantaget avsätts en budget på 40 miljoner kronor över en tioårsperiod.

Färdplan för klimatet etapp 2 omfattar 200 miljoner kronor under perioden 2024–2028. I det ingår kostnader för specialister, incitamentsmedel, utbildning och innovation. Tidsramen är utökad med ett år för att ge församlingarna möjlighet att nyttja incitamentsmedel i större utsträckning. 2028 planeras även uppstart av etapp 3 med 40 miljoner kronor det första året i etappen och 56 miljoner kronor år 2029.

För att förstärka arbetet med civil beredskap avsätts sammanlagt 29 miljoner kronor under planeringsperioden.

Medlemsutvecklingsprojektet utreds ytterligare och är tillfälligt vilande i avvaktan på beslut i kyrkomötet.

Kyrkoantikvarisk ersättning uppgår till 490 miljoner kronor. Det är ett statligt bidrag som vidareförmedlas till församlingar och pastorat.

Nettokostnaden för Svenska kyrkan i utlandet är i nivå med tidigare år. En resultaträkning för kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet redovisas i tabell 8.

TABELL 8 RESULTAT RÅDET FÖR SVENSKA KYRKAN I UTLANDET

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Insamlade medel	7	9	9	9	9
Erhållna bidrag	3	3	3	3	3
Övriga intäkter	2	2	2	2	2
Förändring ändamålsbest. medel	-9	10	4	5	6
Summa intäkter	3	24	18	18	20
Övriga lämnade bidrag	-43	-53	-60	-61	-63
Externa kostnader	-14	-20	-17	-17	-17
Personalkostnader	-18	-19	-11	-10	-10
Avskrivningar	-3	-3	-3	-3	-3
Summa kostnader	-78	-96	-91	-92	-93
Finansnetto	1	0	0	0	0
Resultat	-74	-73	-74	-74	-74

Insamlade medel och erhållna bidrag till Svenska kyrkan i utlandet är i nivå med tidigare planeringsperiod. Under planeringsperioden kommer ändamålsdestinerade medel att nyttjas med 15 miljoner kronor.

Kostnaderna är budgeterade utifrån de samverkansavtal som slutits med församlingarna och i linje med det inriktningsbeslut som kyrkostyrelsen fattade 2023.

För att få en långsiktig planering av fastighetskostnader löper dessa över en femårsperiod där de första tre åren ingår i verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2027–2029. Budgeten för planerat underhåll är 10 miljoner kronor per år. Totalt för femårsperioden 2027–2031 finns 50 miljoner kronor i budget.

6.4.2 Företräderskap

Uppdraget inkluderar ekumenisk samverkan, påverkansarbete och internationell mission och diakoni som samordnas genom Act Svenska kyrkan.

Budget för övrigt företräderskap inkluderar 9 miljoner kronor år 2027 i anslag till Lutherska världsförbundets Endowment Fund.

Nettokostnaden för internationell mission och diakoni är 40 miljoner kronor per år samt en förstärkning av teologisk utbildning i global kontext med 4,5 miljoner per år under planeringsperioden. År 2025 var nettokostnaden 64 miljoner kronor, vilket berodde på en utbetalning till Lutherska världsförbundets husbyggnadsprojekt i Jerusalem och följeslagarprogrammet i Israel-Palestina.

En resultaträkning för kyrkostyrelsens internationella råd redovisas i nedanstående tabell 9.

TABELL 9 RESULTAT KYRKOSTYRELSENS INTERNATIONELLA RÅD

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Insamlade medel	208	227	238	250	263
Erhållna bidrag	108	137	133	133	132
Övriga intäkter	3	2	2	2	2
Förändring ändamålsbest. medel	66	38	4	1	-14
Summa intäkter	385	403	378	387	383
Utveckl.samarbete/bistånd	-237	-219	-210	-210	-209
Övriga lämnade bidrag	-20	-14	-8	-8	-8
Externa kostnader	-90	-89	-87	-95	-88
Personalkostnader	-108	-123	-117	-118	-122
Summa kostnader	-456	-445	-422	-431	-428
Finansnetto	5	0	0	0	0
Resultat	-65	-40	-45	-45	-45

Intäkter från insamlade medel förväntas öka med 5 procent per år under planeringsperioden, vilket är en nerjusterad utveckling i jämförelse med föregående planering.

Erhållna bidrag budgeteras utifrån gällande avtal med Sida. Avtalet gäller endast till och med 2028, men trots detta har 90 miljoner kronor lagts in även för 2029, vilket innebär att intäkten för detta år är osäker.

Det budgeterade uttaget av ändamålsbestämda medel är lägre än 2025 och 2026. År 2029 väntas en avsättning till fria ändamålsbestämda medel kunna göras.

Lämnade bidrag för utvecklingssamarbete/bistånd har justerats ner på grund av de lägre erhållna bidragen. Det strategiska arbetet med ökad närvaro i programländer fortsätter under perioden. Detta innebär förändringar i bemanningen, där fler lokalt anställda rekryteras till de hubbar som etablerats i programländerna, samtidigt som antalet tjänster i Uppsala minskar jämfört med 2026.

6.4.3 Stöd till en god förvaltning

Uppdraget omfattar verksamhet som genom samverkan och digitalisering ger verktyg för den grundläggande uppgiften. Gemensamma administrativa arbetssätt, fastighetsförvaltning, arkiv och juridiskt stöd ingår också i stöd till en god förvaltning.

I nedanstående tabell 10 visas löneservice intäkter och kostnader, vilket inkluderar tjänsten och etableringen av löneservice. Införandet av ett nytt lönesystem flyttades fram från 2025 till 2026 vilket medför ytterligare etableringskostnader. Det nya lönesystemet förväntas öka produktiviteten och därmed minska kostnaderna för löneservice-tjänsten på sikt.

TABELL 10 LÖNESERVICE

Belopp i mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Inomkyrkliga tjänster	35	40	43	53	68
Övriga intäkter	0	0	0	0	0
Summa intäkter	35	40	43	53	68
Externa kostnader	-47	-32	-23	-24	-26
Personalkostnader	-46	-44	-47	-39	-39
Summa kostnader	-94	-77	-70	-62	-65
Resultat	-59	-37	-27	-10	2

I nedanstående tabell 11 visas ekonomiservice intäkter och kostnader, vilket inkluderar tjänsten och etableringen av ekonomiservice. Tjänsten ekonomiservice startar under 2025 för att sedan växa successivt. Nettoresultatet är negativt under perioden men ska vara i balans på sikt.

TABELL 11 EKONOMISERVICE

Belopp i mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Inomkyrkliga tjänster	39	91	112	139	172
Summa intäkter	39	91	112	139	172
Externa kostnader	-30	-81	-64	-51	-51
Personalkostnader	-51	-90	-120	-125	-124
Summa kostnader	-81	-171	-184	-176	-174
Resultat	-42	-79	-71	-37	-2

I nedanstående tabell 12 visas intäkter och kostnader för de gemensamma tjänsterna för it-infrastruktur. I nettokostnaden för it-infrastruktur ingår intäkter och kostnader för gemensam it-plattform och gemensamt kyrknät. Införande av det gemensamma kyrknätet ska slutföras 2026. Intäkterna ökar i och med högre anslutning till gemensamt nät. Licenskostnader och förvaltningskostnader förväntas också öka. Den totala nettokostnaden minskar dock under perioden.

TABELL 12 DRIFT IT-INFRASTRUKTURTJÄNSTEN

Belopp i mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Inomkyrkliga tjänster	203	232	278	286	295
Summa intäkter	203	232	278	286	295
Externa kostnader	-227	-259	-261	-260	-261
Personalkostnader	-19	-29	-30	-31	-32
Summa kostnader	-246	-287	-291	-292	-294
Resultat	-43	-55	-13	-5	1

Nettokostnaden för övrig it-förvaltning och support, som inte ingår i it-infrastruktur-tjänsten, är 163 miljoner kronor 2027.

Kostnaderna för övrigt stöd till en god förvaltning minskar från 2027. Största anledningen är lägre hyra före kansliets lokaler jämfört med föregående planering. Utveckling av nytt systemstöd för kyrkoantikvarisk ersättning planeras under perioden. I övriga kostnader för stöd till en god förvaltning ingår även dataskyddsinsatsen under 2027.

6.4.4 Inomkyrklig reglering

Uppdraget inkluderar verksamhet för Svenska kyrkans styrorgan och genomförande av kyrkoval, utveckling av kyrkoordningen samt Svenska kyrkans bestämmelser. Kostnader för valarbetet varierar i en fyraårscykel. Tillsynen av prästlönstillgångarna utvecklas utifrån utredningen om hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk.

I uppdraget ingår också utveckling av Svenska kyrkans gudstjänstböcker. Arbetet med att utveckla och förnya psalmer och kyrkohandbok fortsätter under planeringsperioden.

Från och med 2026 redovisas även kostnader och intäkter inom utjämningsystemet samt kyrkounderhållsbidraget inom detta uppdrag. Stiftsbidrag och kyrkounderhållsbidrag planeras till samma nivå som föregående år. Inom utjämningsnivå finansieras diakonibidraget och glesbygdsbidraget av intäkter från avgiften för gemensam verksamhet (7-öringen). Utdelningen från prästlönstillgångarna är budgeterad på samma nivå som i föregående ram. Utfallet varierar mellan åren. Utjämningsystemet redovisas i tabell 5.

6.5 Eget kapital och mål för det egna kapitalet

Den nationella nivåns eget kapital utgör det gemensamma kapitalet i Svenska kyrkan. Kapitalet möjliggör strategiska insatser för hela Svenska kyrkan och finansierar kyrkounderhållsbidrag på 100 miljoner kronor.

Målvärdet för eget kapital sattes till 10 miljarder kronor 2021. Det räknas upp årligen med hänsyn till konsumentprisindex, KPIF. Per 31 december 2025 var det fria eget kapitalet 275 miljoner kronor lägre än målvärdet.

TABELL 13 FRITT EGET KAPITAL

Belopp i mnkr	UB 2025	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Fritt eget kapital*	11 876	12 761	13 256	13 829
Lägsta nivå fritt eget kapital	12 151	12 655	12 908	13 166
Skillnad mot lägsta nivå	-275	106	348	663

*) I det egna kapitalet ingår ännu inte realiserade värdeökningar inom kapitalförvaltningen. Vid bokslut 2025 uppgick de orealiserade värdeökningarna till 3 861 miljoner kronor.

6.6 Ändamålsbestämda medel

Tabell 14 visar ändamålsbestämda medel per 31 december 2025, och hur mycket som återstår när planerade insättningar och nyttjanden är gjorda respektive år.

TABELL 14 ÄNDAMÅLSBESTÄMDA MEDEL

Belopp i mnkr	UB 2025	Budget 2026	Budget 2027	RAM 2028	RAM 2029
Internationell mission och diakoni	64	26	22	21	35
Svenska kyrkan i utlandet	78	68	64	59	53
Övriga verksamheter	26	26	25	24	23
Utgående balans	168	181	111	104	111

Act Svenska kyrkan planerar att använda stor del av sina ändamålsbestämda medel under 2026, vilket begränsar möjligheten att nyttja ändamålsbestämda medel under perioden 2027 till 2029. De ändamålsbestämda medel som finns i budget 2027 och framåt är främst ett innehav i Oikocredit. Av ändamålsbestämda medel till Svenska kyrkan i utlandet var 63 miljoner kronor fria per 31 december 2025.

Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll

KsSkr 2026:1

Utdrag ur protokoll fört vid kyrkostyrelsens sammanträde den 10 juni 2026.

Beslutande: Martin Modéus, ordförande, ledamöterna Wanja Lundby-Wedin, Håkan Widepalm, Britt Björneke, Anders Brunnstedt, Amanda Carlshamre, Jesper Eneroth, Karin Janfalk, Lars Johnsson, Roberth Krantz, Olle Reichenberg, Erik Sjöstrand och Anna Sundberg samt tjänstgörande ersättarna Johannes Fransson och Lena Östholm Munkberg.

Närvarande ersättare: Gunilla Franzén, Katarina Glas, Sofie Halvarsson, Ingvar Jonsson, Kjell O Lejon och Edvina Palmcrantz.

Föredragande: Gustaf af Ugglas och Marie Nordström.

Kyrkostyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag

att till kyrkomötet lämna skrivelsen 2026:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2027–2029.